

Банкаўская картка, якая вяртае грошы

Як працуюць журналісты ў Швецыі

Далікатэсы з... порхавак

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

СТАР 4

СТАР 5

СТАР 8

ПЫТАННЕ ХАРЧОВАЙ БЯСПЕКІ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка ставіць задачу актывізаваць работу па аднаўленні аб'ёмаў вытворчасці свініны ў краіне

На гэтым ён акцэнтаваў увагу на нарадзе аб мерах, якія прымаюцца па аднаўленні аб'ёму вытворчасці свініны ў існуючых ветэрынарных умовах, паведамляе БЕЛТА.

Кіраўнік дзяржавы перакананы, што для вырашэння гэтай задачы ёсць усе ўмовы. Ва ўсіх рэгіёнах Беларусі пабудаваны і функцыянуюць магутныя свінагадоўчыя комплексы, прадукцыя якіх не толькі паступае на ўнутраны рынак, але і экспартуецца. Ёсць прапановы вучоных, як аднавіць аб'ём вытворчасці свініны ва ўмовах ветэрынарнай нестабільнасці.

«Аднаўленне аб'ёмаў вытворчасці свініны — у ліку пытанняў эканамічнай і харчовай бяспекі краіны», — заявіў Прэзідэнт. Перад урадам і мясцовымі органамі ўлады пастаўлена задача зрабіць гэта да 1 красавіка 2015 года. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што неабходна цалкам укамплектаваць комплексы, пабудаваныя ў 2013-2014 гадах. Паводле яго слоў, недаўкамплектаванне гэтых комплексаў блізкае да злачынства. Ёсць і праблема тэрытарыяльнай раз'яднанасці, калі ў адной гаспадарцы няма памяшканняў для адкорму парасят, а дзесьці комплексы пустыюць. Кіраўнік дзяржавы акцэнтаваў увагу на неабходнасці павысіць эфектыўнасць дзейных комплексаў за кошт строгага выканання тэхналогіі гадоўлі, каб атрымаваць добрае прыбаўленне ў вазе.

Прэзідэнт запатрабаваў паскорыць завяршэнне будаўніцтва новых комплексаў. Месцы для адкорму, якіх не халае, можна атрымаць за кошт будаўніцтва каркасна-тэнтавых ангаруў, якія хутка ўзводзяцца. Прычым вырашчаць гэту задачу трэба цяпер, пакуль не настала зіма. «Таму неадкладна, калі вы прынялі рашэнне, пачынайце аднаўляць, прытым за капейкі, нікто вам вялікіх грошай на гэта не дасць, такія свінагадоўчыя комплексы або фермы», — сказаў Прэзідэнт. Ён адзначыў, што вучоныя прапрацавалі варыянты паскоранага ўзнаўлення племянных свіней. Гэтая тэма таксама абмяркоўвалася на нарадзе.

«Што датычыцца эпідэміялагічнай сітуацыі ў свінагадоўлі, то прайшло крыху больш за год з дня правядзення нарады, на якой мы яе разглядалі і выпрацоўвалі захады па барацьбе з вірусным захворваннем свіней, — нагадаў кіраўнік дзяржавы. — Тады вызначыліся, што і як трэба рабіць. У прыватнасці, ліквідаваць ачагі гэтай заразы і крыніцы захворвання ў дзікай прыродзе. Прычым, зачышчаючы ачагі, трэба па-чалавечы ставіцца да людзей, чые інтарэсы гэта закранае». Павінна быць таксама беражлівае стаўленне да прыроды. Прэзідэнт перасцярог ад бяздумных адносін у гэтым пытанні.

У ліку важных захадаў — забеспячэнне няўхільнага выканання тэхналагічнай дысцыпліны і санітарных патрабаванняў як на жывёлагадоўчых аб'ектах, так і на асабістых падворках. Прэзідэнт звярнуў увагу на неабходнасць узважанага падыходу ў пытанні знішчэння свіней на асабістых падворках. У прыватнасці, трэба больш праводзіць растлумачальную работу, а не знішчаць усё пагалове.

«Што датычыцца жывёлагадоўчых комплексаў і памяшканняў, то там павінны быць ідэальны парадак. Яны павінны быць агароджаны, там павінны дакладна выконвацца санітарныя патрабаванні, чаго цяпер пакуль няма», — заявіў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на тое, што нельга завозіць кармы для свіней з-за межы краіны, паколькі ёсць рызыка, што яны могуць быць заражаны ўзбуджальнікамі захворвання, тым больш што ў краіне вырабляюцца айчыныя грануляваныя кармы, якія праходзяць тэрмапрацоўку.

Падводзячы вынікі нарады, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ў будучым годзе неабходна атрымаць 700 тыс. — 1 млн парасят, адкарміць іх, аднавіць пагалове і аб'ёмы вытворчасці свініны. «Рынак паступова будзе запалняцца. Нікто нас там чакаць не будзе. Але калі мы першымі паспеем на рынак са сваёй свінінай, мы будзем мець вялікі грошы», — адзначыў кіраўнік дзяржавы. «Тое, што мы будзем жыць у гэтых умовах яшчэ доўга, — гэта факт. Самае рэальнае тое, што ў гэтых умовах мы павінны спайкойна працаваць», — сказаў Прэзідэнт.

«ІДЗЕ БАГАЧ БАГАТЫ...»

Сёння ноччу наступіла сапраўдная астранамічная восень — дзень асенняга раўнадзенства. А ў народным календары

яму папярэднічае Багач — свята ўраджая. Дзяржаўны літаратурны музей Янкі Купалы і мінскае Студэнцкае

этнаграфічнае таварыства вырашылі нагадаць усім ахвотным пра спрадвечныя традыцыі сустрэчы шчодрой восені.

СТАР 8

ЦЫТАТА ДНЯ

Артур КАРПОВІЧ, першы намеснік міністра гандлю:
«У другой палове 2014 года прагназуецца зніжэнне тэмпаў росту рознічнага таваравароту, што абумоўлена, перш за ўсё, высокімі паказчыкамі, дасягнутымі ў мінулым перыядзе гэтага года (109,7% за восем месяцаў 2014-га пры заданні на год — 103,5%). Акрамя таго, вызначальны ўплыў на паказчыкі аказваюць рэальныя нацяжы грашовыя даходы насельніцтва, тэмпы росту якіх за першыя сем месяцаў 2014-га склаў 103,6% да адпаведнага перыяду мінулага года. У гэтай сувязі Міністэрства гандлю выйшла ва ўрад з прапановай аднавіць ільготнае спажывецкае крэдытаванне айчынных тавараў у 2015 годзе ў адпаведнасці з Указам ад 6 ліпеня 2009 г. №371. Зараз гэтае пытанне прапрацоўваецца з Мініфінам з улікам магчымасцяў рэспубліканскага бюджэту».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 23.09.2014 г.

Долар ЗША	10540,00
Еўра	13550,00
Рас. руб.	273,00
Укр. грыўня	795,47

Надвор'е

ЗАМАРАЗКІ ДА МІНУС 3°

Цыклон з цэнтрам над Балтыйскім морам гэтымі днямі істотна пагоршыў умовы надвор'я ў нашай краіне. І ў аўторак пад уплывам яго атмасферных фронтаў на большай частцы Беларусі пройдуць дажджы, а месцамі — моцныя дажджы, паведамляе рэдакцыя спецыяльнай Рэспубліканскага гідрометэацэнтэра Мінпрыроды Вольга Фядотава.

У сераду месцамі, пераважна па ўсходзе, будуць ісіці кароткачасовыя дажджы, у асобных раёнах захавецца моцны вецер, парывамі да 15-20 м/с. Уначы на сераду стане даволі холадна, калі раніцай тэмпература паветра будзе дасягаць усяго плюс 1-7 градусаў, а месцамі чакаюцца замаразкі да 0 — мінус 3 градусаў. Удзень — толькі

7-14 цяпла. Пры паніжаным фоне атмасфернага ціску і ў чацвер месцамі прагназуецца непрацяглая дажджы. Тэмпература ўначы на чацвер складзе 1-6 цяпла, а на глебе і месцамі ў паветры замаразкі да 0 — мінус 3 градусаў. Удзень крыху цяплей — да плюс 9-15 градусаў.

У пятніцу да нас зноў завіваюць чарговыя атмасферныя франты — ужо з боку Атлантыкі. Таму ўначы паўсюдна, а ўдзень месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы. Раніцай у асобных раёнах туман. Уначы на пятніцу чакаецца плюс 1-8 градусаў, па паўночным усходзе захавецца пагроза слабых замаразкаў да 0 — мінус 2 градусаў. Удзень стане крыху веселей — 9-16 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

На скрыжаванні думак

ДЗІЦЯЧЫ САД — НЕ «КАМЕРА ЗАХОЎВАННЯ» ДЛЯ ДЗІЦЯЦІ, або Як можна паўплываць на свядомасць бацькоў?

Як забяспечыць даступнасць дашкольнай адукацыі? Ці мэтазгодна адкрываць міні-садкі на першых пачатках шматкватэрных дамоў? Што перашкаджае стварэнню ў Беларусі прыватных дзіцячых садоў і прыцягненню прыватнага капіталу ў гэту сферу? Хто можа працаваць на пасадзе выхавальніка ва ўстановах дашкольнай адукацыі? Як спыніць у дзіцячых садках пачатак з бацькоў? Гэтыя і многія іншыя пытанні, якія тычыцца функцыянавання сістэмы дашкольнай адукацыі, аказаліся ў цэнтры ўвагі членаў рабочай групы па комплексным аналізе спраў у сістэме адукацыі. «Дэсант» прафесіяналаў высадзіўся ў Капылі, а пляцоўку для дыскусіі прадаставіў санаторны яслі-сад, размешчаны ў райцэнтры. Між іншым, экскурсія па садку, арганізаваная для гасцей, таксама падштурнула членаў рабочай групы да пэўных высноў...

У КРОКАВАЙ ДАСТУПНАСЦІ
— Наша з вамі задача — усё прааналізаваць, абагульніць і накіраваць свае прапановы кіраўніку дзяржавы, каб затым можна было ўнесці адпаведныя карэкцыроўкі ў нарматыўную і заканадаўчую базу, — падкрэсліў віцэ-прэм'ер беларускага ўрада, кіраўнік рабочай групы Анатоль ТОЗІК. — Упэўнены, што ў нас ёсць магчымасць у рамках тых фінансавых рэсурсаў, што мы маем сёння, вырашыць усё праблемы, у тым ліку забяспечыць работнікам дзіцячых садоў годны заробак. І самі садкі забяспечыць усім неабходным, каб бацькам не даводзілася несці туды то сшытак, то аловак, то мыла.

СТАР 2

Добрая навіна

У нашай краіне вызначаны месячны тэрмін на засяленне грамадзян у пабудаваныя шматкватэрныя жылляныя дамы. Пра гэта гаворыцца ў адпаведным распарадкаванні прэм'ер-міністра.

Цяпер засяліцца ў месячны тэрмін з дня прыёму шматкватэрнага жыллага дома ў эксплуатацыю змогуць грамадзяне, якія ў поўным аб'ёме разлічыліся за сваё новае жыллё. Пры гэтым «неажыццёўленне асобнымі грамадзянамі названых разлікаў

КЛЮЧЫ АД КВАТЭРЫ ДАДУЦЬ ПРАЗ МЕСЯЦ

не можа з'яўляцца падставай для адмаўлення ў засяленні іншым грамадзянам, якія цалкам разлічыліся за выкананыя работы па будаўніцтве канкрэтных жылых памяшканняў у шматкватэрным жылым доме», удакладняецца ў дакуменце.

Менавіта заказчыкі шматкватэрных жылых дамоў павінны ў тэрмін, які не перавышае адзін месяц да запланаванай даты прыёму іх у эксплуатацыю, заключыць дагаворы з тэрытарыяльнымі арганізацыямі па дзяржаўнай рэгістра-

цыі нерухомай маёмасці, праваў на яе і здзелак з ёй аб правядзенні тэхнічнай інвентарызацыі гэтых пабудов. Распарадкаванні патрабуе, каб у месячны тэрмін з дня прыёму дома ў эксплуатацыю быў праведзены комплекс мерапрыемстваў, неабходны для засялення грамадзян у пабудаваныя жылляныя памяшканні і выдачы дакументаў для дзяржаўнай рэгістрацыі права ўласнасці.

Кантроль за выкананнем пералічаных даручэнняў ускладзены на аблвыканкамы і Мінгарвыканкам сумесна з Мінжылкамгасам, Мінэнергетыкі, Мінсвязі, Мінбудархітэктуры і Дзяржаўным камітэтам па маёмасці. Акрамя таго, Мінжылкамгасу і Дзяржжаммаёмасці даручана каардынаваць працу і праводзіць аналіз выканання распарадкавання прэм'ер-міністра. Прос-служба ўрада паведамляе, што ў Савет Міністраў будзе штомесца падавацца інфармацыя аб ходзе засялення жылцоў у дамы, якія ўводзяцца сёлета ў эксплуатацыю.

Сяргей КУРКАЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

Украінскія ваенныя адводзяць цяжкае ўзбраенне за 15-кіламетровую зону

Украінскія ваенныя на ўсходзе краіны пачалі падрыхтоўку да адводу цяжкага ўзбраення за 15-кіламетровую зону бяспекі. Пра гэта паведаміў на брыфінгу прадстаўнік Савета нацыянальнай бяспекі і абароны Украіны Андрэй Лысенка. «Армія і іншыя сілавыя падраздзяленні пачалі падрыхтоўку да рэалізацыі дамоўленасцяў, дасягнутых у Мінску. У прыватнасці, ідзе падрыхтоўка адвядзення цяжкага ўзбраення на 15-кіламетровы рубжэ ад населеных пунктаў», — сказаў Лысенка. Ён удакладніў пры гэтым, што «падрыхтоўка да адвядзення тэхнікі ўжо азначае працэс яе перамяшчэння ў іншыя рэгіёны». «Рытуальна раёны для тэхнікі. У полі яе пакінуць нельга. Яна павінна быць гатова да выкарыстання ў любы момант», — сказаў Лысенка. Прадстаўнік ведамства падкрэсліў таксама, што «ваенныя застаюцца на месцах».

Прэм'ер Шатландыі абвінаваціў Лондан у падмане ўдзельнікаў рэферэндуму

Людзі, якія прагаласавалі супраць незалежнасці Шатландыі, былі ашуканы абяцаннямі Лондана. Пра гэта ў інтэрв'ю тэлеканалу «Sky News» заявіў кіраўнік урада рэгіёна Алекс Салмонд, які падаў у адстаўку. Гаворка ідзе аб выніках рэферэндуму 18 верасня, калі 55 працэнтаў рэспандэнтаў падтрымалі адзінства краіны. Салмонд нагадаў, што раней лідары трох вядучых палітычных партыяў Вялікабрытаніі паабяцалі даць парламенту Шатландыі новыя шырокія паўнамоцтвы, калі яе грамадзяне прагаласуюць супраць незалежнасці. Аднак, як заявіў напярэддні прэм'ер-міністр Вялікабрытаніі Дэвід Камеран, адпаведны законпраект калі і з'явіцца, то не раней наступнага года. «Цяпер мы назіраем крушэнне надзей маладога пакалення — тых людзей, якія галасавалі супраць незалежнасці Шатландыі, таму што паверылі абяцанням Вэстмінстэра, і цяпер яны вельмі раззлаваны і расчараваны гэтым падманам», — заявіў Алекс Салмонд.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Урачы высветлілі, у якім узросце мужчыны найбольш сексуальна актыўныя

Ава Кадэл, сексолог і заснавальніца Універсітэта Каханялогіі, лічыць, што 18 гадоў — фактычны пік актыўнасці палавых мужчынскіх гармонаў.

Менавіта ў гэтым узросце яечкі выпрацоўваюць больш за ўсё тэстастэронаў, піша The Times of India. Але праходзіць прыкладна 10 гадоў пасля гэтага ўсплёску, перш чым мужчына дасягне самых высокіх паказчыкаў у палавой сферы. Гэта тычыцца і самой палавой цягі. Гэта значыць, прыкладна 30 гадоў — найбольш спрыяльны ўзрост для пабудовы інтымнага жыцця мужчыны. У прынцыпе, гэты ж узрост з'яўляецца знакавым для жанчын. Прыкладна ў 30 гадоў жанчынам прасцей за ўсё дасягнуць аргазму.

А вось старэнне пачынаецца ў абодвух палоў у 40 гадоў. Менавіта к гэтай узросту пачынаецца зніжэнне паказчыкаў выпрацоўкі мізіну — ахоўнай абалонкі нервовых клетак. Гэта негатыўна адбіваецца на працы галаўнога мозгу, сардэчнай дзейнасці. Да таго ж, парушаецца апорна-рухальная функцыя, зніжаецца эластычнасць мышцаў.

КОРАТКА

Генеральны сакратар ААН Пан Гі Мун высока ацэньвае ролю Беларусі і асабіста Прэзідэнта Аляксандра Лукашэнка ў ўзрэгуляванні канфлікту ва Украіне. Аб гэтым ён заявіў 21 верасня падчас сустрэчы з прэм'ер-міністрам Беларусі Міхаілам Місяніковічам ў Нью-Ёрку, дзе пачаў работу першы беларуска-амерыканскі інвестыцыйны форум.

У Беларусі не разглядаецца пытанне ўвядзення збору за праезд па платных дарогах для легкавых аўтамабіляў.

Наша краіна заняла 42-е месца ў штогадовым рэйтынгу эфектыўнасці нацыянальных сістэм аховы здароўя Bloomberg, апыраўдзішы ЗША на дзве пазіцыі.

Урад Расіі разглядае магчымасць увядзення абмежавання абароту алкаголю ўнутры Мыйтнага саюза — 5 літраў.

Кампанія «Атлант Тэлекам» з 1 кастрычніка павысіць плату за інтэрнэт. Паслугі падаражэюць на Br15 тыс. без уліку ПДВ.

Чорна-белыя фота

Звязаныя адным БАМам

Удзельнікі легендарнай будоўлі распаўядаюць, як разам з магістраллю «ўзводзілі» ўласныя лёсы

Калі адгарнуць старонкі гісторыі на 40 гадоў назад, можна убачыць, як будавалася Байкала-Амурская магістраль. У 1974 годзе пачаўся дзсяцігадовы рамонтны перыяд будаўніцтва, калі чыгуначная лінія з вектарам на Усход пракладвалася сапраўды ўдарнымі тэмпамі.

«КУДЫ ТЫ ЕДЗЕШ? ТЫ Ж ДЗЯУЧЫНА»

Таццяна Міхайлаўна Галабурда дагэтуль не разумее, як ёй, дзюўчыне з паўднёва-ўсходніх рэгіёнаў Украіны, давялося жыць там, дзе ўжо 25 верасня трэба апранаць футра. Яе асабістая гісторыя, як і шмат іншых, разгортвалася па вядомым савецкім сцэнарыі.

— Пасля заканчэння васьмі класаў мы з бацькамі вырашылі, што я буду паступаць у Ясінавацкі тэхнікум транспартнага будаўніцтва. Якую спецыяльнасць выбраць, нават не ўяўляла. Прыехалі з мамай у тэхнікум, праглядзелі плакаты.

СТАР 8

ДЗІЯЧЫ САД — НЕ «КАМЕРА ЗАХОЎВАННЯ» ДЛЯ ДЗІЯЦІ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У чарзе на прадастаўленне месца ў дзіцячым садку сёння стаяць па краіне 29 тысяч дзіцей дашкольнага ўзросту — гэта дзеці, якім не змаглі на момант звароту бацькоў прапанаваць месца ў дзіцячым садку па месцы жыхарства сям'і. Праблема ў забеспячэнні ўстаноў дашкольнай адукацыі крокавай даступнасці актуальная найперш для мікрараёнаў-новабудоваў. Толькі ў сталічным мікрараёне «Каменная Горка» ў чарзе стаяць больш як 7 тысяч чалавек.

Шчыра кажучы, я зусім не разумею сталічныя ўлады: як можна ўводзіць у эксплуатацыю жылля дамы, не спланаваўшы, каб на момант іх засялення побач ужо былі ўзведзены дзіцячы сад і школа? — задаў зусім не рытарычнае пытанне Анатоль Тозік. — Я не разумею, чаму мы ніяк не можам зрушыць з месца праблему стварэння невялікіх дзіцячых садкоў, садкоў сямейнага тыпу, асабліва ў сельскіх населеных пунктах?

Сёння знята забарона на размяшчэнне дашкольных устаноў на першых паверхах жылых дамоў. Чаму ніхто не карыстаецца прадастаўленай магчымасцю? Чаму не ствараюцца невялікія дзіцячыя садкі (на 40-50 чалавек), якія хутчэй забяспечыць крокавую даступнасць? За мяжой на буйных прадпрыемствах ствараюцца карпаратыўныя дзіцячыя садкі, куды бацькі, ідучы на работу, могуць завесці сваё дзіця, і яно знаходзіцца там пад наглядом педагогаў, пакуль дарослыя працуюць.

А ў нас мы назіраем рэчы, якія зусім не адпавядаюць здароваму сансу і прынцыпам справядлівасці. Сёння ў бацькоў ёсць магчымасць не адпраўляць сваё дзіця ў школу ў 6 годў, чым многія актыўна і карыстаюцца. Каля 25 тысяч дзяцей без усялякіх падстаў засталіся ў садку яшчэ на год. І на іх утрыманне дзяржава выдаткоўвае паўтрыльёна рублёў. Атрымліваецца, што пры існаванні дэфіцыту месцаў у дашкольных установах шасцігадовае дзіця, якое чакалі ў школе, займае ў садку фактычна чужое месца? А бюджэт нясе неабгрунтаваную дадатковую нагрузку...

Анатоль Тозік прапанаваў (і ўсе прысутныя яго падтрымалі) занатаваць у дакументах, што пакідаць дзіця ў дзіцячым садку да сямі гадоў можна толькі пры наяўнасці медыцынскіх паказанняў, а калі дзіця і фізічна, і псіхалагічна гатова да навучання ў школе, то яно павіна вызваліць месца для іншага. А калі бацькі ўсё ж хочучы працягнуць беспкалотнае жыццё для сваёй малечы (і, чаго таіць, для сабе) яшчэ на год, то няхай цалкам аплачваюць знаходжанне дзіця ў садку.

Між іншым, медыкі сцвярджаюць, што надзеі бацькоў на тое, што дзіця за лішні год знаходжання ў дашкольнай установе падужэе і перастане хварэць, часцей за ўсё не спрадзяваюцца. Рэспіраторная захваральнасць ва ўзроставай групе дзяцей ад 5 да 8 гадоў не знікаеца. І толькі пасля дасягнення дзясцігадовага ўзросту дзеці хварэюць радзей.

ШТРАФЫ — ЗА «ПРАГУЛЫ»

Незадаволены педагогі таксама і адсутнасцю законных падстаў для адлічэння дзяцей з садкоў: некаторыя бацькі прыводзяць дзіця ў садок усюго некалькі разоў за месяц. Штодня ад 25 да 30 працэнтаў выхаванцаў дашкольных устаноў не наведваюць садок без уважлівых прычын. Атрымліваецца, што бацькі банюць месца для свайго дзіцяці, а далей кіруюцца прынцыпам «хачу — вяду, а хачу — не вяду».

Выхавальнікі лічаць, што трэба дакладна сфармуляваць важкія прычыны адсутнасці выхаванцаў і ўстанавіць плату за

ЯСЛІ — НА ПЛАТНУЮ АСНОВУ?

— А чаму мы выплачваем дзяржаўныя дапамогі маладым маці, якія аддаюць сваіх дзяцей у дзіцячыя садкі, яшчэ знаходзячыся ў доктрынным адпачынку? — пацікавіўся Анатоль Тозік. — Выходзіць, што мы двойчы і «субсідзіруем»: дзяржава аплачвае ўтрыманне дзіцяці ў дзіцячым садку плюс выплачвае дапамогу на дзіця ва ўзросце да трох гадоў непрацуючай маці. Але ж ці справядліва гэта?

З іншага боку, калі маці выходзіць на працу, мы выплачваем ёй толькі палову ад устаноўленай дапамогі на дзіця да трох гадоў — незалежна ад таго, аддала яна сваё дзіця ў садок ці не. Калі маці выходзіць на працу і пакідае дзіця, скажам, на бабуйло, не перакладваючы клопат на плечы дзяржавы, то навошта мы адбіраем у яе дапамогу? Можна, трэба ўвесці іншы крытэры: калі маці аддае сваё дзіця да 3 гадоў ў садок, не выходзячы на працу, мы пакідаем ёй дапамогу на дзіця, але кажам: калі ласка, за знаходжанне дзіцяці ў садку залічце, прычым, не толькі за харчаванне, як гэта практыкуецца сёння. На мой погляд, гэта будзе больш зразумела і справядліва.

Мушу канстатаваць, што ў бацькоў нярэдка прысутнічае спахлявецкае стаўленне да дашкольнай адукацыі. І праблема ўтрыманства ў нашым грамадстве ўжо ператварылася ў пагрозу нацыянальнай бяспекцы. Я нідзю ў іншых краінах не бачыў такіх раскошных умоў, якія мы ствараем для дзяцей у нашых садках, і такіх цудоўных умоў, якія ёсць у садку, дзе мы з вамі знаходзімся. Але ж дзяржаўны бюджэт — не бяздонны. Усе павіны гэта зразумець...

ПАРТНЁРСТВА З ПРЫВАТНІКАМІ

Начальнік аддзела дашкольнай адукацыі Міністэрства адукацыі Альбіна ДАВІДОВІЧ расказала, што для таго, каб ліквідаваць чаргу, што стварылася на ўладкаванне ў дашкольныя установы, трэба пабудоваць аж 143 (!) дзіцячыя садкі — для гэтага патрабуецца выдаткаваць 8,6 трлн рублёў. Але ж ці магчыма гэта зрабіць толькі за кошт сродкаў мясцовых бюджэтаў, без прыцягнення сродкаў забудоўчыкаў?

Дзейнай мерай магло б стаць размяшчэнне дзіцячых садкоў ці асобных груп на першых паверхах шматпавярховыя і павялічэнне колькасці сямейных садкоў у тых раёнах, дзе будаўніцтва асобнага дзіцячага садка нерэнтабельнае. Але

для павялічэння колькасці сямейных дзіцячых садкоў трэба спрасціць патрабаванні, што да іх прад'яўляюцца (як гэта было зроблена ў Расійскай Федэрацыі). Трэба павялічыць колькасць груп кароткачасовага знаходжання, зарыентаваўшы адкрыццё такіх груп на дзіцяці ранняга ўзросту (да трох гадоў) і на дзіцяці пяцігадовага ўзросту — для падрыхтоўкі апошніх да школы.

Магчыма, вярта часткова скарыстацца досведам Вялікабрытаніі, Ізраіля, ЗША, Чэхіі, дзе паслугі для дзяцей ранняга ўзросту аказваюцца выключна прыватнымі структурамі на платнай аснове. — Актыўнае прыцягненне ў сферу дашкольнай адукацыі прыватных структур і сродкаў прыватных інвестараў дазволіць, з аднаго боку, зменшыць выдаткі дзяржбюджэту, а з другога — паспрыяць здаровай канкурэнцыі на рынку адукацыйных паслуг, — падзялілася сваім поглядам Альбіна Давідовіч. — Мяркуем, што трэба ў бліжэйшы час наладзіць работу на мясцовым узроўні па прагназаванні сетаў такіх устаноў адукацыі, ствараючы для гэтага адпаведныя ўмовы. Напрыклад, сфарміраваць у кожным рэгіёне пералік будынкаў, якія могуць быць аддадзены пад прыватныя дзіцячыя сады, і асабліва шырока інфармаваць пра гэта ўсіх зацікаўленых, у тым ліку і аб парадку адкрыцця дзіцячых садкоў прыватнай формы ўласнасці.

На нарадзе прагучала прапанова правесці конкурс сярод архітэктараў або выпускнікоў архітэктурнага факультэта на праект сучаснай дашкольнай установы, каб адзіці ад тыпавых праектаў...

ШТОГАДОВЫ ЎЗНОС

Што датычыцца пастаянных пабораў у дзіцячых садках, то, як запэўніла Альбіна Давідовіч, набойцё мыйных і гігіенічных сродкаў фінансуецца з бюджэту, таму дзеянні кіруючых дзіцячага садка, якое прапануе будаваць самастойна паклапаціцца пра набойцё, скажам, мыла, патлумачыць немагчыма.

— У Пастанове Міністэрства адукацыі № 50 прыведзены дакладны пералік таго, што павіна набывацца за кошт сродкаў бацькоў — а гэта выключна сродкі навучання. Але на практыцы, мы ведаем, бацькам выдаюцца зусім іншыя спісы...

Каб не дапускаць такіх непрыгожых сітуацый, ёсць прапанова перанесці досвед краін, дзе практыкуюцца першапачатковыя ўзносы пры наступленні дзіцяці ў садок. Магчыма таксама ўвесці фіксаваную суму штогадовага ўнёску на матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне устаноў адукацыі...

Дарчы, у Расіі разрэзлі два паняці «дашкольная адукацыя» і «догляд за дзіцем». За дзённым доглядам там устаноўлена аплата. І яшчэ адну важную праблему ўзяла Альбіна Давідовіч: — Толькі 14% груп у дашкольных установах арганізуюць адукацыйны працэс на беларускай мове. Патрэба ёсць, але няма дастатковага кадравага і навукова-метадычнага забеспячэння. Нам трэба павялічыць колькасць такіх груп і забяспечваць адукацыйны працэс вучэбнымі дапаможнікамі на беларускай мове. Разрашэнне гэтай праблемы залежыць як ад Міністэрства адукацыі, у прыватнасці, у пытанні стварэння вучэбных выданняў і падрыхтоўкі кадраў, так і ад упраўленняў і аддзелаў адукацыі на месцах.

Надзея НІКАЛАЕВА. Фота аўтара.

ГРОШЫ — УСПЕД ЗА ДЗІЦЕМ

— Мы прапануем у наступным годзе ўвесці ў бюджэтныя заканадаўстве норму, якая дазваляла б мясцовым бюджэтам выдзяляць грошы на паслугі дашкольнай адукацыі любой установе і любой юрыдычнай асобе, якія бяруцца гэтую паслугу выканаць, — паведаміла Анатоль Тозік. — Сёння выдаткі на аднаго выхаванца складаюць 19-20 мільёнаў рублёў, дык давайце адпраўляць гэтыя грошы ўспед за дзіцем. Тыя сродкі, што закладзены дзяржавай на ўтрыманне дзіцяці ў дзяржаўнай установе, можна аддаць і прыватніку.

Пакуль што ў краіне дзейнічаюць усюго 10 прыватных дзіцячых садкоў, 7 з якіх размешчаны ў Мінску. І калі бацькі выбіраюць, у якую дашкольную ўстанову

аддаваць сваё дзіця — дзяржаўную або прыватную — часцей за ўсё зыходзяць са сваіх фінансавых магчымасцяў, бо плата за наведванне прыватных устаноў дасягае 500 умоўных адзінак у месяц. Магчыма, калі з бюджэту будзе пакрывацца хоць частка выдаткаў, то прыватныя садкі стануць даступнымі для большай колькасці сям'яў?

Яшчэ адна перашкода для з'яўлення новых прыватных садкоў — высокі кошт іх будаўніцтва, а таксама куплі або арэнды памяшканняў, якія адпавядалі б усім санітарным нормам і правілам для дзіцячых устаноў. Увогуле жорстка патрабаванні санітарнай службы да функцыянавання дашкольных устаноў нярэдка ставяць «крэж» і на адкрыццё невялікіх дзіцячых садкоў у прыстасаваных памяшканнях. Скажам, шматдзетная сям'я можа жыць у прыватным доме з адным санвузлом (агульным і для дарослых, і для дзяцей), звычайнай кухняй, адным уваходам (без дадатковага пажарнага выхаду), дзе маці і бацька — і выхавальнікі, і кухары, і прыборальшчыкі ў адной асобе, а вось для дашкольнай установы на 6—7 дзяцей дзейнічаюць зусім іншыя крытэрыі.

Выхавальнікі лічаць, што трэба дакладна сфармуляваць важкія прычыны адсутнасці выхаванцаў і ўстанавіць плату за дні, прапушчаныя без прычын.

— Прабачце, ну няўжо шматдзетная маці выкарыстоўвае на сваёй кухні некалькі апрацоўчых сталоў? — запытаўся Анатоль Тозік. — Дык чаму для дзіцячага садка сямейнага тыпу мы прад'яўляем невыканальныя патрабаванні?

ШТОГАДОВЫ ЎЗНОС

Што датычыцца пастаянных пабораў у дзіцячых садках, то, як запэўніла Альбіна Давідовіч, набойцё мыйных і гігіенічных сродкаў фінансуецца з бюджэту, таму дзеянні кіруючых дзіцячага садка, якое прапануе будаваць самастойна паклапаціцца пра набойцё, скажам, мыла, патлумачыць немагчыма.

— У Пастанове Міністэрства адукацыі № 50 прыведзены дакладны пералік таго, што павіна набывацца за кошт сродкаў бацькоў — а гэта выключна сродкі навучання. Але на практыцы, мы ведаем, бацькам выдаюцца зусім іншыя спісы...

Каб не дапускаць такіх непрыгожых сітуацый, ёсць прапанова перанесці досвед краін, дзе практыкуюцца першапачатковыя ўзносы пры наступленні дзіцяці ў садок. Магчыма таксама ўвесці фіксаваную суму штогадовага ўнёску на матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне устаноў адукацыі...

Дарчы, у Расіі разрэзлі два паняці «дашкольная адукацыя» і «догляд за дзіцем». За дзённым доглядам там устаноўлена аплата.

І яшчэ адну важную праблему ўзяла Альбіна Давідовіч:

— Толькі 14% груп у дашкольных установах арганізуюць адукацыйны працэс на беларускай мове. Патрэба ёсць, але няма дастатковага кадравага і навукова-метадычнага забеспячэння. Нам трэба павялічыць колькасць такіх груп і забяспечваць адукацыйны працэс вучэбнымі дапаможнікамі на беларускай мове. Разрашэнне гэтай праблемы залежыць як ад Міністэрства адукацыі, у прыватнасці, у пытанні стварэння вучэбных выданняў і падрыхтоўкі кадраў, так і ад упраўленняў і аддзелаў адукацыі на месцах.

Надзея НІКАЛАЕВА. Фота аўтара.

Мінск — Капыль — Мінск.

■ Спорт-тайм

ЛЕГІЯНЕРЫ ЗАБІВАЮЦЬ!

У тыднёвым спартыўным аглядзе «Звязда» распавядае пра фінансавыя праблемы ў гродзенскім «Нёмане», хатнюю перамогу «зубраў» і лагічнае завяршэнне няпростага сезона Вікторыі Азаранкі.

Любмір ПОКАВІЧ не сумняваецца, што і Беларусь хакеісты хутка пачнуць забіваць.

1. Пакуль барысаўскае БАТЭ і мінскае «Дынама» змагаюцца на палях еўракубкаў, у краіне праішлі матчы 24-га тура футбольнага чэмпіянату. Салігорскі «Шахцёр» упершыню перайграў наволацкі «Нафтан» — 2:0. Абодва галы «гарнякі» забілі ў канцы матча: вылучыліся Павел Байцахоўскі і Ілья Галюза. А вось гродзенскі «Нёман» нечакана наступіў «Мінску» — 2:4. У «граджан» дублямі адзначыліся Аляксандр Макаш і Уладзімір Хвашчынскі. Пасля матча галоўны трэнер «Нёмана» Сяргей САЛАДОЎНІКАЎ расказаў пра фінансавыя праблемы клуба: «У нас даўгі па ўсіх кірунках. Шэсць месяцаў каманда не атрымлівае кантрактную зарплату, тры месяцы бюджэтную. Тым не менш гэта не апраўданне для каманды. Тое, што некаторыя футбалісты дэманстравалі на полі — так рабіць нельга. На кожны створаны момант Мінска мы стваралі тры. Не ўсё атрымліваецца, мы глядзім новыя спалучэнні... Спадзяюся, хутка мы ўсё паправім». Сярод іншых вынікаў адзначым перамогі «Белшынь» над «Случэцкам» (2:1), «Дняпра» над брэсцкім «Дынама» (1:0) і «Гомеля» над жодзінскім «Тарпеда» (2:1).

2. Хакейнае «Дынама-Мінск» усуху перайграла «Тарпеда» з Ніжняга Ноўгарада — 3:0. Усе шайбы на рахунку дынамаўскіх легіянераў — Джонатана Чычу і Ніка Бэйлена. Прычым апошні вылучыўся дублем. Адзначым, што пасля сямі гульняў «Дынама» займае пяты радок у Заходняй канфэрэнцыі.

3. У матчы групавога этапу СЕНА-лігі БГК імя Машкова пацярпеў паражэнне ад «Заграба» — 28:29. Гэтая нядача стала для брастачан першай на турніры. Пасля матча галоўны трэнер брэсцкага клуба Жэлька БАБІЧ каротка рэзюмаваў гульню: «Гэта ўжо трэці падыкан, у якім апошню паціўніліну гуляем дрэнна. Плюс апошні гол атрымалі ў заключныя 5 секундаў пасля тайм-аўта саперніка. Хоць перад матчам распавёў кожнаму, што і як ён павінен быць рабіць. Але гэта спорт. Вяшчу «Заграб» з перамогай». Дададзім, што ў нядзелю БГК імя Машкова стартуе ў Лізе чэмпіёнаў матчы з іспанскім «Лаграньё».

4. Беларуская велогоншчыца Алена АМЯЛЮСІК заваявала бронзавы медаль на чэмпіянаце свету па шашынніх велогонках. У першым відзе

■ Да ведама

ТЫДЗЕНЬ ПРАФІЛАКТЫКІ

Можна абследавацца на рак галавы і шыі

У межах Еўрапейскага тыдня ранняй дыягностыкі раку галавы і шыі ўпершыню ў нашай краіне да 26 верасня праходзіць адпаведная прафілактычная акцыя.

Цягам гэтага тыдня ў Віцебску, Гомелі і Мінску можна прайсці абследаванне ў анкалага, оталарынаголага і стоматолога. Звяртацца можна ў Мінскі гарадскі клінічны анкалагічны дыспансер, Гомельскі і Віцебскі абласныя клінічныя анкалагічныя дыспансеры, Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава (МТС + 375 29 774 97 51, Velcom + 375 29 608 19 49, Life + 375 25 743 85 95).

Запішыцеся на бясплатны прыём, калі хоць бы адзін з гэтых сімптомаў захоўваецца ў вас вясць трох тыдняў:

- хваравітасць языка, язвы ў ротавай поласці, чырвоныя ці белыя плямы;
- аднабаковы боль у горле;
- пастаянная асіпласць;
- боль, цяжкасці пры глытанні;
- пухліна ў вобласці шыі, адчуванне інашроднага цела ў ротавай поласці;
- закладзенасць носа з аднаго боку або крывяністасць выдзяленняў з носа.

Святлана БАРЫСЕНКА

Утэранный страховой полис «Обязательное медицинское страхование иностранных граждан и лиц без гражданства» в количестве 1 штуки серии ББ № 2833069 филиала Белгосстраха по Минской области считать недействительным.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению МОУП «Минское специализированное строительное управление» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже недвижимого имущества в составе: база Гатово, инв. № 600/С-145141, общ. пл. 150,7 кв.м; гараж, инв. № 600/С-145142, общ. пл. 47,1 кв.м; забор секционный, пл. 212,5 кв.м (металлическая сетка) на зем. участке пл. 0,3140 га по адресу: Минская область, Минский район, Новодворский с/с, район аг. Гатово; настольно-сверлильный станок.

Начальная цена с НДС – 1 730 566 080 бел. руб. (стоимость снижена на 10%). Задаток в размере 10% от начальной цены предмета аукциона (173 056 000 бел. руб.), перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОА «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Подписание договора купли-продажи и оплата за объект осуществляются в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rif.by.

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 05.09.2014 г.

Аукцион состоится 03.10.2014 в 12:00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 02.10.2014 до 16:00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224-61-34, (8029) 102-21-17.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 28 октября 2014 г. повторных торгов по продаже имущества, на которое обращено взыскание в счет неисполненного налогового обязательства, неуплаченных пеней

Предмет торгов (наименование, местонахождение, характеристики продаваемого имущества)	Помещение неустановленного назначения 139 общей площадью 20,1 кв.м, расположенное по адресу: г. Минск, пр-т Независимости, 58-139 (инвентарный номер 500/D-70772990)
Начальная цена	362 563 300 белорусских рублей
Сумма задатка	36 000 000 белорусских рублей
Организатор аукциона	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, (017) 327-40-22
Балансодержатель	СООО «Столичный центр»

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 04.09.2006 № 559, и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором аукциона.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, определенной организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, определенной организатором аукциона); копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369; получатель – УП «Минский городской центр недвижимости», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем аукциона, наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона.

Аукцион проводится 28 октября 2014 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционистов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 25.09.2014 по 21.10.2014 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (в пятницу – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефон для справок: (017) 327-40-22 – УП «Минский городской центр недвижимости».

■ Погляд

ШАТЛАНДСКАЯ БІТВА

Барацьба Вялікабрытаніі за захаванне Шатланды ў рамках сваіх межаў стала найбольшай інтрыгай Еўропы сярэдзіны верасня на фоне Украіны, якая крыху супакоілася.

Сапраўды, для Лондана на коне аказалася многае. Шатландыя, нягледзячы на малое насельніцтва (толькі 5,2 мільёна з 63 мільёнаў жыхароў краіны) уяўляе сабой трэць тэрыторыі Вялікабрытаніі. У выпадку выхаду Шатландыі тэрыторыя Вялікабрытаніі стала б меншай, чым цяперашняя тэрыторыя Беларусі.

Не менш важнае і стратэгічнае значэнне Шатландыі як базы для Ваенна-марскага флоту Вялікабрытаніі з ядзернай зброяй. Шатландыя з'яўляецца таксама важным прамысловым і фінансавым цэнтрам краіны. І, нарэшце, выхад Шатландыі мог бы натхніць на падобныя дзеянні Уэльс і Паўночную Ірландыю, не кажучы ўжо пра мноства прылеглых астравоў, многія з якіх і так ужо д-факта незалежныя, але пакуль не аформілі гэта дэ-юрэ.

Вялікі былі стаўкі і для Еўрасаюза і НАТО. Ні для кога не з'яўляецца тайнай слабая кіравальнасць працэсаў у абедзвюх арганізацыях. Гэтыя праблемы караняцца ў вялікай колькасці членаў, з якімі неабходна ўстаць усе пазіцыі, адначасова пранікаючыся іх праблемамі і імкнучыся знайсці агульны падыход.

Увям, што шатландскі рэфэрэндум аказася б паспяховым і, натхніўшыся яго вынікамі, услед за Шатландыяй паспяхова рэфэрэндумы правялі б яшчэ паўтара дзясятка правінцый тых ці

іншых краін Еўрасаюза. Усе гэтыя новыя краіны прыйшлося б прымаць пасля ў Еўрасоюзе і НАТО, што, у сваю чаргу, рэзка парушыла б працэсы кіравальнасці ў гэтых арганізацыях. Калі цяжка дамовіцца 28 дзяржавам у ЕС, то як прымірыць пазіцыі 43 або 45?

А калі ўвясці, што частка новых дзяржаў можа прытрымлівацца іншага пункту гледжання на членства ў ЕС і НАТО і папросту адмовіцца ўступаць у гэтыя арганізацыі? Кіравальнасць палітычнага, а вось статус гэтых арганізацый і іх прывабнасць будучы сур'ёзна падарваны, што можа навесці на падобныя думкі і некаторыя з тых краін, што планавалі далучыцца ў будучыні.

Урокі дыпламатыі

«НЯМА НИЧОГА БОЛЬШ ЦІКАВАГА, ЧЫМ ПАЗНАВАЦЬ ЛЮДЗЕЙ»

Пасол Індыі ў Мінску аб складанасцях перакладу, уражаннях пра Беларусь і ўласных захапленнях

22 афіцыйныя мовы. Таму я вывучыў некаторыя з іх — напрыклад, бенгалі, урду і індыйя. Калі я прыязджаю працаваць у новую краіну, то спрабую на працягу 6-8 месяцаў вывучаць мову гэтай дзяржавы. Я вывучаў турэцкую мову, непалі, бірманскую мову...

Складана вывучыць адну мову, але калі ў вас ёсць жаданне займацца гэтым, то такое баўленне часу вельмі карыснае, яно развівае вас. Напрыклад, для мяне вывучэнне моў не з'яўляецца першачарговай мэтай. Я рабіў і раблю гэта, каб убацьчыць, якія яны звязаны адна з адной, як узамемдзейнічаюць.

— Як часта вы карыстаецеся рускай мовай у нашай краіне?

— Я вывучаў яе яшчэ ва ўніверсітэце, але, можна сказаць, зараз зноў перавучаю, бо з таго часу прайшлі гады. Хоць я і не гавару пакуль па-руску свабодна, але добра разумю. Паступова пазбаўляюся ад акцэнта. У цэлым, мне падабаецца, як я размаўляю цяпер на рускай мове.

Рускай мовай я карыстаюся, калі трэба нешта спытаць, удакладніць, ці калі чалавек не разумее па-англійску. Нядаўна я таксама пачаў выступаць з невядомымі дакладамі на рускай мове. Праўда, для гэтага мне неабходна папярэдне падрыхтавацца, напісаць сваю прамову. Але, відаць, пакуль выступіць на рускай мове адразу з трыбуны без падрыхтоўкі ў мяне не атрымаецца.

— Як наконт таго, каб зацікавіць вывучэннем і беларускай мовы?

— Што тычыцца беларускай мовы, то зараз у мяне няма дастаткова часу для гэтага, паколькі я ўдасканальваю рускую. Я чуў беларускую мову на афіцыйных цырымоніях. Тады я адзначыў, што яна вельмі адрозніваецца ад рускай. Некаторыя словы супадаюць, але большасць — зусім індыйя.

— Прайдуцца вы Беларусі, невядучы па тэрыторыі?

не вельмі густанаселеную, з Індыяй, што вам хочацца адзначыць у першую чаргу? Ці не шкадуеце вы, што вас прызначылі паслом менавіта ў нашай краіне?

— Мне не шкада, што я пасол у Беларусі. Наадварот, я вельмі гэтаму рад. Магчыма, Беларусь невялікая краіна, але для Індыі важны патэнцыял, які можна развіць з гэтых адносін. За апошнія тры гады мы правялі шмат работ. Можа быць, яна і не навідавоку, але я спадзяюся, што ў будучыні гэтыя вынікі будуць прыкметнымі.

Я спраўдзіў абаронца Беларусі — заўсёды пераконваю індусаў прыехаць сюды.

Калі я ўпершыню прыехаў у Беларусь, то ў першую чаргу мяне прыцягнула прыгажосць прыроды і чысціня беларускіх гарадоў, навакольнага асяроддзя. Яшчэ тут вельмі прыгожыя, ветлівыя і адукаваныя людзі. Сацыяльная сістэма працуе выдатна. Парадак, чысціня і прыгажосць — гэта кідаецца ў вочы не толькі мне, але і ўсім індусам, якія ўпершыню прыехалі ў Беларусь.

— Якія мясціны ў нашай краіне вам спадабаліся, здзівілі?

— Я пабываў у многіх беларускіх рэгіёнах. Цяпер імкнуся прыцягнуць індыйскіх турыстаў у Беларусь, бо паглядзець тут ёсць на што.

Думаю, індыйскім турыстам вярта ўбачыць Мірскі і Нясвіжскі замкі і правесці адзін-два дні ў Белаежскай пушчы. Таксама я б раўна наведваць Наваградскі замак, Дудуткі, агракультурны комплекс «Каробчыцы» пад Гродна, пабываць на беларускіх азёрах... Яшчэ мне вельмі спадабаўся Полацк — яго стараы будыні, старыя вуліцы. Акрамя таго, раю землярэкам таксама пабываць у Салігорску, у шахтах, дзе здабы-

ваюць калійныя ўгнаенні. Для мяне гэта стала цудоўным вопытам, які падарыў проста незабыўныя ўражання!

— Раскажыце, як праходзіць дзень пасла? Ці застаецца ў вас час для таго, каб бліжэй пазнаёміцца з культурай, гісторыяй нашай краіны?

— Што тычыцца штотдзённай рутынай працы, то яна падобная на працу многіх людзей. Прачынаюся ў 6-7 раніцы, да 9 прыходжу ў офіс. Па вечарам у мяне часам ёсць вольны час, і я трошкі гляджу тэлевізар, часам наведваю афіцыйныя мерапрыемствы...

Адзначу, што работа пасла — гэта не толькі развіццё палітычных і эканамічных сувязяў паміж краінамі. Вялікую ролю адыгрывае і культурны аспект. Няма нічога больш цікавайшага, чым пазнаваць людзей, асабліва студэнтаў універсітэтаў. Я чытаў шмат лекцый у розных беларускіх навучальных установах аб Індыі — пра розныя аспекты жыцця ў нас, пра нашу культуру, філасофію. Мы таксама арганізуем вялікую колькасць культурных праграм, у тым ліку і музычных. У хуткім часе ў Мінску і Брэсце пройдуць канцэрты класічнай музыкі, арганізаваныя нашым пасольствам.

— Наколькі мне вядома, вы любіце чытаць. А якія кнігі вы аддаеце перавагу?

— Спраўды, я люблю чытаць, але гэта вельмі спецыфічныя кнігі. Я вельмі цікаўлюся навукай і філасофіяй і тым, якія яны звязаны паміж сабой. Калі вы хочаце, каб я параіў вам некаторыя з гэтых кніг, то гэта будзе «Манак, які прадаў «Фары»» Робіна Шармы. Што тычыцца мастацкай літаратуры, то нядаўна я прачытаў кнігу Дэна Браўна, і мне яны спадабаліся. Зараз я чытаю кнігу амерыканскага журналіста, якая называецца «Вайна зданяў». Дзеянне яе пачынаецца тады, калі саветскія войскі выйшлі з Афганіста-

на, і заканчваецца ў 2001-м, калі былі ўзарваны вежы-блізняты ў Нью-Ёрку. У кнізе распавядаецца пра тое, як у 1980-я мянялася палітыка Афганістана, як зародзілася «Аль-Каіда». Гэта цудоўны твор.

— Як у нашай краіне вы бачыце вольны час?

— Шукаю кампанію для гульні ў брыдж, у тым ліку і сярод прадстаўнікоў дыпламатычных колаў. Праўда, не вельмі часта. Таксама мне прыносіць асалоду гульня ў гольф. Часам я прысвячаю свой вольны час індыйскай філасофіі, навуцы, чытаю пра гэта лекцыі ў розных універсітэтах. Яшчэ мне падабаецца музыкіраваць.

Акрамя ўсяго гэтага, я люблю глядзець кіно, што і раблю доволі часта. У Мінску я не хаджу ў кінатэатры, таму што ўсе філмы ідуць на рускай мове. Я магу іх зразумець, а вось мая жонка — не. Таму я звычайна гляджу філмы на камп'ютары ці DVD-прайгравальніку. Ёсць шмат філмаў, якія я люблю. З новых мне спадабаліся філмы «Атэль Будапешт» і «Змешаньня» (з Адама Сэндлерам і Дру Бэрымар). Таксама мне вельмі падабаецца мультыплікацыйны фільм «Непараўнальны містар Фокс».

— Калі ваша дыпламатычная місія ў нашай краіне скончыцца, ці будзеце вы судзіць вяртацца кі турцы?

— Калі буду дзесяці ў суседніх краінах, то, вядома ж, я заеду. Праўда, раней у мяне не атрымлівалася вяртацца другі раз у тую краіну, дзе я ўжо быў. З ісча шмат часу, свет досыць вялікі і ёсць шмат месцаў, якія хацелася б наведаць.

Скажу, што я спраўдзіў абаронца Беларусі, — заўсёды пераконваю індусаў прыехаць сюды. Таксама я хацеў бы, каб суды прыехалі індыйскай кінатэатры — людзі паглядзяць фільм і захоўваюць у памяці тыя мясціны, дзе ён быў зняты. А ўсе, хто пабываў тут, улюбляюцца ў гэтую краіну!

Надзея ЮШКЕВІЧ

Незаконная міграцыя

СЯРОД ЗАТРЫМАНЫХ — НАВАТ КАЛУМБЫЦЫ...

Незаконны транзіт праз беларускае памежжа не збаўляе абароты

Вечарам 12 верасня на пагранічнай заставе справаваў адзін з участкаў сігналаізацыйнага комплексу, і неўзабаве тры-чатыры групы выявілі на кантрольнай паласе дарожку слядоў, што вядуць з Беларусі ў Польшчу. Праз некалькі хвілін непадалёк ад лініі межы затрымалі двух маладых людзей (1985 і 1990 гадоў нараджэння), якія аказаліся грамадзянамі Калумбіі. Незаконныя мігранты з гэтай паўднёваамерыканскай краіны тут убачылі ўпершыню, паведаваў прэс-службца Дзяржаўнага пагранічнага камітэта Беларусі.

А на участку адказнасці Смаргонскай пагранічнай групы нядаўна затрымалі няпрошанага гасця з Алжыра, які ноччу спрабаваў трапіць у Літву, але быў спынены нарадам за 300 метраў ад дзяржаўнай межы. Высветлілася, што ён, маючы ўзяную візу ў Расію, прыйшоў самалётам у Маскву, сеў на цягнік да Мінска, адкуль даехаў на таксі ў раён пункта пропуску «Каменны Лог». Нелегальны шлях у Літву грамадзянін Алжыра «пракляў» з дапамогай інтэрнэту ў тэлефоне. Пры сабе меў таксама нацыянальны пашпарт, асабістыя рэчы і 2 тысячы еўра.

Праўда, далёка не ўсе незаконныя мігранты разлічваюць толькі на сябе. Як правіла, яны трапляюць у сферу інтарэсаў арганізаваўных злучэнняў групавак у складзе прадстаўнікоў кримінальнага свету з розных краін. Нядаўна, напрыклад, упраўленнем Следчага камітэта па Гродзенскай вобласці было завершана расследаванне маштабнай кримінальнай справы ў дачыненні да 11 арганізатараў і ўдзельнікаў міжнароднай злучэнняў групы з Беларусі, Расіі і Літвы, якая спецыялізавалася на арганізацыі нелегальнай міграцыі грамадзян В'етнама з Расійскай Федэрацыі на тэрыторыю Еўрасаюза — транзітам праз нашу краіну. Для кожнага кліента (іх было больш за 60 чалавек) гэтая паслуга каштавала ад 6 да 10 тысяч долараў, і, такім чынам, даходы злучэнцаў вымяраліся дзясяткамі і сотнямі тысяч «зялёных». У кожнага з іх была свае функцыі, дзейнічала сістэма канспірацыі. З тэхнічнай аснашчэнасцю не мелася праблем. Падчас следства злучэнную групу пазвалі двух дарагіх аўтамабіляў, накладзены арышт на грашовыя сродкі і аргтэхніку. Сям'ера чалавек заключаны пад варту.

Нядаўна беларускія пагранічнікі распачалі яшчэ 3 кримінальныя справы па фактах арганізацыі незаконнай міграцыі грамадзян В'етнама. Пасля неабходных следчых дзеянняў яны будуць дэпартаваны з Беларусі, а члены міжнароднай злучэнняў групы, у якую уваходзілі сям'ера беларусаў, літовец, расіянін і азербайджанец, панясуч кримінальную адказнасць.

Аднак калі попыт на нешта застаецца, то будзе і прапаноў. Так і ў сферы нелегальных міграцыйных плыняў: на месца ліквідаваных злучэнняў структур прыходзяць іншыя. 14 верасня ў беларуска-літоўскім памежжы ў Астравецкім раёне пагранічнікі зноў затрымалі в'етнамцаў — 4 групы агульнай колькасцю 12 чалавек. А суткамі раней на памежную тэрыторыю ў тым жа напрамку спрабавалі з'ехаць яшчэ чатыры в'етнамцаў у суправаджэнні... выхадца з Інгучыі. У той жа дзень у пагранічнай зоне спынілі таксі, у якім быў гасць з Чачні. Дарчы, у Дзяржаўным пагранічным камітэце Беларусі адзначаюць, што выхадцы з Чачні апошнім часам рэгулярна фігуруюць у якасці ўдзельнікаў арганізаваных каналаў незаконнай міграцыі праз нашу тэрыторыю. Сёлетня толькі ў жніўні-верасні на участку адказнасці Смаргонскай пагранічнай групы затрымана больш за 60 в'етнамцаў і 7 чачэнцаў.

Барыс ПРАКОПЧЫК

Медыяпрастора

У ТРЭНДЗЕ — МЯСЦОВЫЯ НАВИНЫ,

або Што шукаюць чытачы ў шведскіх «раёнках»

Шэсць гадзін раніцы — самы разгар «працоўнага дня» паштавальніцы ў Швецыі. Назіраю, як чалавек не еўрапейскай знешнасці на веласіпеды сляжаецца даставіць свой груз падпісчыкам да ранішняй кавы. Гэта традыцыя: свежая прэса праглядаецца шведамі яшчэ да пачатку працоўнага дня. Магчыма, калі знікне гэтая традыцыя, а дакладней, калі зменіцца пакаленне, то пагроза знікнення, якая нависла над усімі друкаванымі СМІ, пераўтворацца ў рэальнасць. Таксама, як і ў большасці іншых краін, гэта друкаванне выданні ў Швецыі губляюць сваіх чытачоў, якія пераходзяць на бясплатныя штотдзённыя газеты і навіны ў «сетцы».

паўднёвую частку Швецыі. Канцэрн належыць фонду, а распраданыя гэтага фонду прытрымліваюцца даволі незвычайнай думкі. «Мы друкуем газеты не для таго, каб зарабіць. Мы зарабляем грошы для таго, каб мець магчымасць выпускаць газеты», — кажуць яны. Таму галоўнай мэтай нашага выдання — быць дэмакратычным інструментам і працаваць на карысць грамадства.

Тыраж «Барометра» складае 40 тысяч экзэмпляраў. А колькасць насельніцтва ў зоне ўплыву газеты — 240 тысяч чалавек. Калі ўлічыць, што ў сям'і як мінімум два-тры чалавекі чытаюць або праглядаюць газету, то атрымліваецца зусім неаблагая арыфметыка. 99 працэнтаў усяго тыражу распаўсюджваецца па падпісцы, якая прыносіць 55 працэнтаў даходаў. Астатнія 45 працэнтаў даходаў — размяшчэнне рэкламы.

Галоўная стаўка ў газеце робіцца на мясцовыя навіны, якія займаюць 95% агульнага інфармацыйнага кантэнту. Сусветныя падзеі, перш чым трапіць на старонкі «Барометра», аналізуюцца на прадмет таго, ці ўплываюць яны на мясцовае насельніцтва. Калі выражанай сувязі не назіраецца, то на старонкі нацыянальных газет навіны сусветнага маштабу не выходзяць. Здавалася б, як вайна ў Сірыі можа адбіцца на шведах? Аднак, высвятляецца, што падзеі ў Сірыі закранулі і Кальмар: горад, у якім размяшчаецца галоўная рэдакцыя «Барометра», рыхтаваўся прыняць 100 бежанцаў з гэтай краіны.

Шведы вельмі ганарыцца Законам аб свабодзе друку, які яны прынялі першымі ў свеце яшчэ ў 1766 годзе. Журналіст лічыцца галоўным прадстаўніком народа ва ўладзе. Любыя дзверы перад работнікамі СМІ адчыняюцца пасля прад'юльнення пасведчання.

— Наша газета распаўсюджваецца ў 10 з 12 муніцыпальных акруг. І кожная акруга мае па меншай меры адну паласу для адлюстравання сваіх навін, — тлумачыць рэдактар аддзела навін Пеле Юхансан. — Востра-Вяланд адвядзіцца дзве паласы, а ў летні сезон нават тры-чатыры, паколькі туды прыежджае да паўмільёна турыстаў. Імкнёмся захоўваць прапорцыю паміж сур'ёзнымі навінамі, рэпартажамі і кароткімі замалёўкамі.

Напрыклад, у дзень нашага наведвання рэдакцыі галоўнай навінай былі выпускныя вечары ў гімназіях. Таму «Барометр» планавалі адвесці пад гэтую тэму тры паласы і публікаваць фатаграфіі выпускнікоў і прозвішчы выпускнікоў-студэнтаў. У муніцыпальных рэдакцыях нават ёсць задача — напісаць пра кожнага жыхара хоць бы адзін раз у год. Мясцовыя жыхары, у сваю чаргу, могуць уплываць праз газету на тое, што адбываецца, выказваючы сваё меркаванне.

НЕ ПЕРАШКАДЖАЙЦЕ ЖУРНАЛІСТУ!

Шведы вельмі ганарыцца Законам аб свабодзе друку, які яны прынялі першымі ў свеце яшчэ ў 1766 годзе. Журналіст лічыцца галоўным прадстаўніком народа ва ўладзе. Любыя дзверы перад работнікамі СМІ адчыняюцца пасля прад'юльнення пасведчання, а адказ на афіцыйны запыт дзяржаўнай установа павіна даць у 24-гадзінны тэрмін. Увогуле ў Швецыі дзейнічае прынцып усеагульнага доступу да інфармацыі, або публічнасці дакументаў. Гэта азначае, што ўсе афіцыйныя дакументы (за выключэннем тых, што ўключаны ў разрад сакрэтных), даступныя для любога,

хто хацеў бы з імі азнаёміцца. Натуральна, што журналісты, маючы такую професію, часцей за іншых карыстаюцца гэтым правам. У выніку ўсе тры ўлады — заканадаўчая, выканаўчая і судова — знаходзяцца ў Швецыі пад шчыльным назіраннем чатырх улад — сродкаў масавай інфармацыі.

Шведскі закон забараняе пошук або раскрыццё крыніцы журналісцкай інфармацыі. Да слова, усю адказнасць за інфармацыю, выкладзеную ў артыкулах журналістаў, у лістах чытачоў і нават у рэкламе, нясе адказны выдавец. Упадальнік перыядычнага выдання абавязаны прызначыць чалавек, які нясе адказнасць за ўсё, што друкуецца ў газеце (часцей за ўсё, гэта галоўны рэдактар). Магчыма, такія сістэмы можа падацца не зусім справядлівай, але яна дазваляе журналісту свабодна весці расследаванне нават тады, калі яго закранае інтарэсы буйных фігур у бізнесе або палітыцы.

ЦІКАВА ВЕДАЦЬ:

Па колькасці чытачоў газет самыя высокія пазіцыі ў свеце займаюць краіны Скандынавіі і Японія. Звычайная шведская сям'я падпісваецца на некалькі штотдзённы газет. Паводле статыстыкі, сярэднястатыстычны швед паспывае прачытаць больш як тры друкаваныя выданні штодня. Ранішнія газеты па выхадных днях чытаюць 64% шведаў. 35% шведаў сцвярджаюць, што кожны дзень наведваюць сайты навін. У 2012 годзе агульны тыраж штотдзённых газет (платных і бясплатных) склаў 3,8 мільярд экзэмпляраў.

існуючы. Тым, хто праіграе ў канкурэнтнай барацьбе, прадстаўляюцца субсідыі. Дзяржава ўмешваецца ў рынковы працэс, паколькі тут упэўнены, што інфармацыю грамадзяне павіны атрымліваць з розных крыніц. Акрамя таго, дзяржаўныя субсідыі дапамагаюць папярэдыць паглыненне слабых моцных і папярэдыць манопалізм на рынку сродкаў масавай інфармацыі. У тым жа Кальмары выпускаецца яшчэ адна, куды менш уплывовая газета, якая адлюстроўвае палітыку апазіцыйнай партыі.

ГАЗЕТА Ў СМАРТФОНЕ?

У «Барометры» працуюць каля 120 служачых, з іх 70 — непасрэдна ў Кальмары (адміністрацыйны цэнтр лена), астатнія — у муніцыпальных акругах. Трапіць на пастаянную работу ў газету — справа няпростая. У сувязі з эканамічным крызісам многія працадаўцы былі вымушаны скарачаць свае выдаткі і штаты, таму рынак беспрацоўных журналістаў у краіне

Рэдактар аддзела навін газеты «Барометр» Пеле ЮХАНСАН: «Планёркі ў нас цяпер праходзяць тройчы на дзень».

вучаюць галоўным чынам спартыўную старонку газеты, то жанчын цікавяць мясцовыя навіны, і нават рэклама. У шведскім грамадстве, якое змагаецца за гендарную роўнасць, часта папракаюць сродкі масавай інфармацыі ў тым, што мужчынам на старонках газет надаецца значна больш увагі.

— Але мы павіны адлюстроўваць грамадства такім, якое яно ёсць, — упэўнены Андрэс Энстрэм. — Калі большасць пастую кіраўнікоў займаюць у Швецыі мужчыны, мы не можам гэта змяніць. Але і жанчын мы не крывімі: па суботах у нас выходзіць для іх спецыяльны дадатак. А для мужчын, у сваю чаргу, рытуем спартыўны дадатак.

Рэклама можа займаць у газеце ад 20 да 40 працэнтаў плошчы. Каб чытачы не абураліся вялікай колькасцю непазрэтай інфармацыі, «таўшчыня» газеты гібка рэгулюецца ў залежнасці ад аб'ёму рэкламы — каб дагледзіць і рэкламадаўцам, якімі тут вельмі даражаць, і чытачам, якімі даражаць не ў меншай ступені.

Галоўную канкурэнтную газету, як канстатуе галоўны рэдактар Андрэс Энстрэм, складаюць інтэрнэт-рэсурсы. «На жаль, мы не заўсёды ведаем сваіх канкурэнтаў», — канстатуе ён.

Паколькі друкаваныя СМІ вымушаны «выжываць» у лічбавым грамадстве, то ўявіць сабе газету без інтэрнэт-версіі сёння немагчыма.

Раней на вэб-сайце мы размяшчалі толькі невялікую частку інфармацыйнага кантэнту, але, пачынаючы з восені, будзем размяшчаць там усё, — тлумачыць Андрэс Энстрэм. — Аднак доступ да поўнага кантэнту будзе толькі ў падпісчыкаў. Узнікне заканамернае пытанне: а ці не адбудзецца адток нашых чытачоў на бясплатныя сайты навін? Лічым, што на нашай тэрыторыі ўплыву ніхто не зможа сапярнічаць з «Барометрам» у адлюстраванні навін, таму нашы чытачы застаюцца з намі. З іншага боку, мы павіны паляпшаць тэхніку падачы матэрыялаў праз вэб-сайт — зрабіць нашу газету даступнай як на смартфонах, так і на іншых платформах. Моладзь сёння не чытае папярочную версію, а пра ўсе навіны даведваецца са смартфонаў.

Кожны чытан зможа зрабіць індывідуальную падборку тых навін, якія яго цікавяць. Да таго ж і рэкламадаўцы змогуць дзейнічаць больш «кропкава» і эфектыўна, і адрасваць сваю рэкламу тым людзям, на якіх яна была першапачаткова разлічана.

— Будзем працаваць у алайн-рэжыме. Няма сэнсу трымаць навіны да заўтрашняга дня, — дадае рэдактар аддзела навін Пеле Юхансан. — А на апасенні, што чытачы не гатовы плаціць за інфармацыю ў інтэрнэце, скажу так: «Мы не можам увесць час бясплатна частаваць людзей сваёй працай».

Надзея НИКАЛАЕВА, Фота аўтара.

Мінск—Кальмар—Мінск

Выпускнікі гуляюць, а журналісты пішучы...

МАГІЯ АБРУСА

Толькі абрус на сталі быў незвычайны, велімі цяжкі, сіні з золатам. Звісаў ён да самай падлогі...

Мы ўжо размаўлялі ў нашай рубрыцы пра відэльцы ды паўміскі, пра рознае экзатычнае начынне для пітва, але забыліся пра тое, на чым усё гэта, як і ўсё ўвогуле ежа, ляжала, пра аснову-падставу, у самым простым сэнсе слова, любога застоля — пра абрус! Гэта сёння абрус падаецца нам самым звыклым прадметам побыту, мы не схільныя бачыць у ім нейкай асаблівай вартасці, пэўна сімвалічнай. Але раней абрус займаў важнае месца ў сімвалічнай сістэме побыту. Як, зрэшты, і стол, на які яго слагалі. Як сцявараюць этнографы, нават у бедных сем'ях, якія хацелі захаваць пэўную годнасць, стол мусіў быць увесь час засланым чыстым выбіеленым абрусам, на якім мусіў ляжаць хлеб. Лічылася, што голы стол непасрэдна прывядзе сям'ю да нястачы і беднасці.

Асабліва чуйлівым да адсутнасці абруса на сталі было прывілеяванае саслоўе. Падчас нейкіх дыпламатычных перамоў паслоў ВКЛ у Маскве ў XVI стагоддзі высветлілася, што стол не засланым абрусам. І хаця ніякай ежы спажываць на той сустрэчы і не планавалася, літвіны палічылі абражэннім сабе, дзяржаву ды манарха, якіх прадстаўлялі. Вясці перамоў у такіх умовах яны адмовіліся катэгорычна — пакуль абрус не з'явіўся на сталі. Сталы ў простых прыдарожных корчмах, добра калі гладка габляваныя, рэдка былі засланы абрусамі. Але калі іх гаспадар не хацеў страціць важную кліентуру, дык мусіў трымаць у запасе хаця б адзін, для важных падарожнікаў. Бо яны ні ў якім разе не селі б за «голы» стол: не пакрыты абрусам стол паводле этыкету лічыўся «голым» і ўспрымаўся не менш непрыстойным, чым голы чалавек.

А вось яшчэ адзін шляхецкі звычай, звязаны з абрусам, які існаваў у эпоху сарматызму, надзвычай уважлівым да разнастайных жэстаў: на тым месцы, дзе павіна была сесці асоба, што мела ў таварыстве рэпутацыю хлуса, абрус часам дэманстравана разразалі хлуса краю. Магчыма, такім чынам хацелі падкрэсліць, што хлусня быццам разрывае саму сімвалічную тканіну жыцця, створанага Богам у праўдзе.

Калі такая ўвага надавалася сталым звычайным, дык што казаць пра царкоўны алтар, ахвярнік і ўсе іншыя сталовыя паверхні, звязаныя з хрысціянскім культам, якія абавязкова мусілі быць пакрытымі — бо інакш бы непавага адрасавалася ўжо самому Творцу.

Багатыя шляхцічы або вышывалі касцельныя абрусы ўласнаручна або замаўлялі гэта прафесійным майстрычам. Гэтая традыцыя пашылася дажыла і да нашых дзён, калі ўжо і шляхта зьялася. Але для набольш бабелек і сёння лічыцца вялікім гонарам: вышыць абрус для царкоўнага ўжытку.

Бывалі абрусы і грамадскімі рэліквіямі: вялікія абрусы для цэлых цырымоній захоўваліся ў

цэлавых скрынках разам з пячаткамі, прывілеямі, брацкім воскам і іншай каштоўнай маёмасцю цэхаў. Не забываліся згадаць абрусы ў інвентарнах кляштару і маёнткаў, які ў тэстаментах. У масонскіх цырымоніях абрусы з вышытымі на іх цыркулем і нарожнікам таксама былі абавязковым атрыбутам.

Дарчы, адзін доволі праявіны аспект ужытку абруса ў рамесніцтве дае ключ да магчымага паходжання назвы гэтага прадмету ў польскай і беларускай мовах, хаця і рэзка кантрастуе з той магічнай сакральнай роляй абруса, якую мы акрэслілі вышэй. Польскае *obrus* паходзіць ад старапольскага дзеяслова *brusić*, а ён, у сваю чаргу, ад слова «брусок». Маецца на ўвазе той самы брусок, якім востраць нажы і іншыя аналагічныя прадметы. Кавалем, якім часта даводзілася выціраць рукі (і ўнутраныя, і знешнія бакі далоняў аб кавалак тканіны), гэты неабходны ў іх рамястве жэст падаваўся падобным на заточку нажоў аб брусок. Так і ўзнікла, спачатку ў кавальскім прафесійным жаргонне, слова «абрус», а ўжо потым распаўсюдзілася ў пашыраным (але пры тым у значна больш узвышаным) значэнні, на усёй Рэчы Паспалітай.

Але ёсць і іншая версія паходжання слова. У царкоўнаславянскай мове ёсць слова «абрус» (ад дзеяслова *бръснати*, *бръсати* — «церці», «выціраць»), — тое самае, што і польскае *brusić*). Так на Русі некалі называлі палатно кіштату вялікага ручніка (або плашчаны), на фоне якога на абразях пэўнага канона была выява Ісуса, а таксама старажытныя жаночы галаўны ўбор — вялікае палатно, часцей за ўсё ляннае, да 2 метраў даўжыні і каля 40–50 сантыметраў шырыні, у якое шчыльна ўхутвалі галаву і плечы. Та гэта, магчыма, да таго як набывае асаблівае сімвалічнае значэнне, характэрнае для культуры XIX — першай палове XX стагоддзя, абрус не аддзяляўся паслядоўна ад хусткі або ручніка. На шляхецкіх бясед «сармацкай» эпохі не лічылася ганьбай выціраць аб яго брудныя рукі або нават нос.

(Заканчэнне будзе.)

Родныя тапонімы

ДВОРЫШЧА

Мяне цікавіць назва і гістарычнае мінулае вёскі, у якой я нарадзіўся і вырас, — Дворышча. У наш час яна ўваходзіць у склад горада Мінска і з'явіла сваю ранейшую назву. Тэрытарыяльна яна размяшчаецца паміж мікрараёнамі Паўднёвы Запад і Малінаўка ў межах вуліц Касманаўтаў, Ясеніна, Громава, праспекта Дзяржынскага.

Ведаю, што вёска існавала яшчэ да рэвалюцыі 1917 года (у гістарычным архіве бачыў яе ў матэрыялах перапісу населеных пунктаў і насельніцтва, які адбыўся ў 1916 годзе). Ад бацькоў чуў, што да Першай сусветнай вайны зямлі, на якіх размяшчалася вёска, належалі пэўнаму памешчыку, які пасля распрадаў іх розным удальнікам. У час калектывізацыі 1930 года вёска увайшла ў склад створанага калгаса імя Калініна.

Канал, што ідзе ўздоўж вуліцы Касманаўтаў і паркавай зоны адпачынку, жыхары мікрараёнаў называюць Мухля. Я чуў, што калісьці праз вёску працякала рака, але ніхто са старажылаў такой яе назвы не ўгадваў. Буду рад новым гістарычным звесткам.

Валерый ДЗЕДЗІК.

Назва вёскі Дворышча (варыянт Дварышча) не адзінавая на тэрыторыі Беларусі. Паселішчы з такім найменнем можна сустрэць у розных рэгіёнах нашай краіны: на поўдні і поўначы (Бярозаўскі, Іванаўскі, Лунінецкі, Малаарыцкі раёны Браскаўскай вобласці, Жлобінскі, Нараўлянскі, Хойніцкі раёны Гомельскай вобласці; Бешанковіцкі, Браслаўскі, Лепельскі, Мёрскі, Расонскі, Чашніцкі, Шаркаўшчынскі, Шумілінскі раёны Віцебскай вобласці), на ўсходзе і заха-

дзе (Асіповіцкі, Бабруйскі раёны Магілёўскай вобласці, Ашмянскі, Лідскі раёны Гродзенскай вобласці). Няма Дворышчаў і ў цэнтральных раёнах Беларусі. Арэал іх ахоплівае Барысаўскі, Валожынскі, Дзяржынскі, Крупскі, Любанскі, Мінскі і Слуцкі раёны Мінскай вобласці. На жаль, Ваша родная вёска як самастойнае паселішча знікла з карты краіны, стаўшы часткай сталіцы. Але я гісторыя заслугоўвае таго, каб быць увекачэванай калі не ў назве мікрараёна, то ў назве адной з вуліц горада.

Найбольш агульнае значэнне слова *дворышча* — месца, дзе быў двор, а таксама зямельны надзел з самастойнай гаспадаркай. У гісторыі дворышча вядома як старажытная форма калектывага сялянскага ўладання зямлёй. Велімі пераканаўчым і навукова абгрунтаваным тлумачэннем паходжання назвы «дворышча» прыводзіць у сваіх работах вядомы даследчыца беларускай тапаніміі прафесар В. П. Лемцюгова. Вучоная сцвярджае, што на пачатковай стадыі існавання дворышча ўваўляла сабой патрыярхальную вялікую сям'ю, або сямейна-родавую абшчыну, калектыву круўных родзічаў па лініі бацькі. Усе члены дворышча жылі ў адным паселішчы, сумесна апрацоўвалі зямлю і вялі гаспадарку. Паступова ў працэсе разлажэння вялікай сям'і яе распалася на роднасныя малыя семі, кожная з якіх жыла асобным домам, але яны сумесна апрацоўвалі зямлю і вялі гаспадарку. У старажытнасці такія дворышчы мелі назвы: *дворышча Дамашынаў, дворышча Панахідзічаў* і інш. У другой палове XVI стагоддзя беларуская сялянская абшчына знаходзілася ў стане распаду і захоўвалася пераважна ў перажытковых

формах. Гэтаму ў значнай ступені паспрыяла рэформа «Устава на валокі» 1557 года, паводле якой зямля абшчынных сёлаў і дворышчаў была падзелена на валокі (валака — дзялянка зямлі памерам у 2,16 гектара) і перададзена ў індывідуальнае карыстанне. У выніку многіх дворышчаў не стала. На іх месцы з'явіліся памешчыцкія двары, дварцы, фальваркі, сёлы і прыскілы залежных сялян. Дворышча хутка страціла сваю сямейна-родавую сутнасць і з цягам часу ператварылася карыстанне. Менавіта ў гэты перыяд з'яўляюцца ўласныя назвы паселішчаў. Але цалкам слова не страцілася, яно перайшло ў якасці ўласнага наймення населеных пунктаў. Такім чынам, можна меркаваць, што назва Вашай вёскі вядзе свой пачатак яшчэ з XVI стагоддзя.

Вялікую цікавасць выклікае і назва канала, які ў народзе называюць *Мухля* і звязваюць паходжанне назвы са словам махлявец «падманваць». Матэрыялы такоў версію тым, што рэчка нібы падманвае людзей: вада ў ёй то з'яўляецца на паверхні, то знікае. Зразумела, што народнае тлумачэнне не мае ніякай сувязі з навуковай версіяй. Краязнаўцы сцвярджаюць, што раней на гэтым месцы цыкла рэчка з назвай *Мыш*. Верагодна, што назва яе непасрэдна звязана са словам *мышнік*, якое ў беларускай народнай геаграфічнай тэрміналогіі мае значэнне «ўчастак, які зарос кустамі». Напэўна, берагі Мышы ў мінскім таксама былі парослыя хмызняком. Калі звярнуцца да больш старажытнай пары, то словы *мыш* і *мухля* ўзыходзяць да аднаго індаеўрапейскага караня *mys* «мыш». Вядомы этымолог Трубачоў А. М. сцвярджае, што *mys* — адна з табуічных назваў жывёл, якая ў перакладзе абазначала «шэры». Да гэтага ж слова ўзыходзяць такія словы, як *муха* і *мох*.

Ігар КАПЫЛЮК, старшыня Рэспубліканскай тапанімічнай камісіі пры НАН Беларусі

Абрусы Радзімы

АДНОЎЛЕНАЯ СВЯТЫНЯ

Праз мядзельскую Кальварыю на... Галгофу

Ад «Брамы прабацэння» крыжовы шлях, працягласць якога каля двух кіламетраў, пралягае па ўзгорках сярод прыгожага змяшанага лесу. Тут знаходзіцца 14 капліц памерам 2,5 на 3 метры, якія пабудаваны з цэглы, каменю і дрэва. Кошт кожнай з іх — каля дзвюх тысяч долараў.

Узведзены яны на ахвяраванні парафіян і фундатару. «Беларускую Кальварыю» ў Мядзеле аднавілі айцы з ордэна кармелітаў босых пры падтрымцы іншых святароў Мінска-Магілёўскай дыяцэзіі.

Тэрмін «кальварыя» паходзіць ад лацінскага слова *calva*, што азначае «чэрап». У каталікоў Польшчы, Літвы і Беларусі так называецца святое месца, куды сцякалася натоўпы вернікаў на пакаянне. Першапачаткова ўзніклі ў 2-й палове XVI стагоддзя на ўзгорках ці ў лясах, часта на былых язьнічкіх капішчах. Найстарэйшая Кальварыя каля Вільні заснавана ў 1564 годзе.

Гісторыя мядзельскай Кальварыі сьцяе ў сярэдзіну XVIII стагоддзя. Пасля ўз'яджэння ў Старым Мядзеле мураванага касцёла Маці Божай Шкаплернай (1754 г.) манаш-кармеліты пачалі будаваць капліцы і брамы на поўнач ад храма. Верагодна, гэтая работа вялася пад патранажам Кошыцкаў, уладароў мястэчка. Да 1772 года на плях каля касцёла і рынку ўжо размяшчалася 21 капліца і 8 брам, якія нагадвалі крыжовы шлях у Іерусаліме. Капліцы будаваліся з дрэва на каменным падмурку. Унутры былі драўляныя абразы і скульптуры. 8 жніўня 1772 года пачалося свята

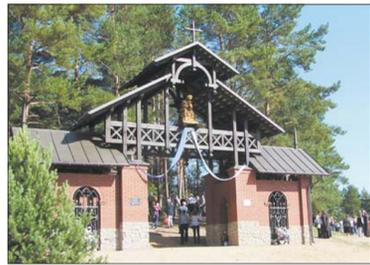
асвячэння Кальварыі, якое доўжылася чатыры дні. Увесь гэты час шматлікія запрошаныя госці частаваліся ў маэнтку Кошыцкаў у Старым Мядзеле. Асвяціў Кальварыю беларускі біскуп-суфраган Фелікс Тавянскі.

Пасля таго, як касцёл і парафія ў 1866 годзе былі перададзены праваслаўнаму духавенству, святое месца прышло ў заняпад.

У міжваенны час, у 1927–1929 гг., па ініцыятыве айца Браніслава Ярасінскага пачалося аднаўленне Кальварыі. Тагачасны ўладар Старога Мядзела Генрык Паклеўскі-Козел, якому належала мясцовасць на поўнач ад мястэчка, выдзелі пад капліцы ўчастак зямлі пад назвай Гуркі. З дапамогай мясцовых жыхароў айцец Браніслаў вызначыў месца для пабудовы, узяўшы за ўзор план Кальварыі Зэбжыдоўскай, што ў Польшчы. Там былі пастаўлены драўляныя крыжы.

Пасля смерці Паклеўскага-Козела кармеліты купілі ў Валадковіча 50 гектараў зямлі пад Кальварыю за грошы, атрыманых ад продажу фальварка Мікасецк. У 1933–1938 гг. рупнасцю айца Ігнацыя Быліцкі вернікамі з цэглы і каменю было пабудавана 15 капліц, якія перакрываюць бляхы.

Летам Кальварыя напаяўся лігіраванымі, якія карысталіся духоўнай паслугай манахаў-кармелітаў. Далейшую работу па аднаўленні святага месца перапыніла Другая сусветная вайна. 2 ліс-

тапада 1942 года Кальварыя, у якой у той час налічвалася каля 40 капліц, была разабрана і знішчана.

З 1995 года пачалося паступовае аднаўленне культуры Кальварыі. З кожным годам усё больш і больш людзей збіралася на гэтым святым месцы. Былі пастаўлены крыжы на месцы рэшткаў былых капліц, а таксама на Галгофе — гары Трох крыжоў.

Кальварыя ў Мядзеле — найперш каталіцкая святыня, да якой штогод у ліпені на ўрачыстае Маці Божай Шкаплернай і ў верасні на свята Узвіжання Святога Крыжа будзе збірацца шматлікія вернікі і пілігрымы. Разам з тым, адноўлены комплекс з'яўляецца духоўнай, гістарычнай і культурнай каштоўнасцю Беларусі, якую, думаемца, варта наведваць кожнаму, каб праісці шляхам Хрыста, ачысціць душу і падумаць аб месцы і прызначэнні сваім на Зямлі.

Ігар ПРАКАПОВІЧ

Брэнд краіны

«У ляску-ляску на жоўтым пяску пава гуляла, пер'е раняла. Мар'ечка ішла, пер'е збірала, у калысачку крала, вяночак з'явала, у царкву ішла...» Такую велічальную песню ў вёсцы Неглюбка Веткаўскага раёна на Каляды спявалі маладой дзяўчыне. Бо, заходзячы ў дом, калядоўшчыкі, як вядома, кожнаму ў сям'і спявалі асобную песню — і гаспадару, і гаспадыні, і маладому хлопцу, і дзеўцы з пажаданнямі выйсці замуж (ёй і прысвечана гэтая песня). Але хто ж такая пава, пра якую спяваюць калядоўшчыкі?..

Пова — гэта персанжэ з беларускага фальклору, птах, падобны да паўліна. Аднак нельга сказаць, што гэта паўлін, бо пава — агульны вобраз казачнай птушкі. У той жа час пава ўвасабляе жанчыну, прыгожую, статную, ідэальную, а таксама прывабную дзяўчыну-нявесту. Гэта адзін з асноўных вобразаў неглюбскага строю, таму менавіта яго пастараліся ўвасобіць стваральнікі выставы «Гуляла пава...», якая адкрылася ў сталічным Музеі старажытнабеларускай культуры Нацыянальнай акадэміі навук.

На выставе адлюстравана трансфармацыя касцюмаў вёскі Неглюбка ад XIX да сярэдзіны XX стагоддзя. На ёй добра відаць, што касцюм не быў статычным. Змяняліся пэўныя ўплывы, яскравая мода, а разам з ім трансфармаваўся нацыянальны строй. Тое, што удалося убачыць там, абсалютна разбіла мае стэрэатыпы адносна беларускага касцюма як чагосьці звыкллага — белай ільняной тканіны з чырвонай вышыўкай. Якой жа рознай, па кроі, колеры, аздабленні, была вяртатка беларуска, якія жылі 100–200 гадоў таму!..

Я звярнулася да аднаго з куратараў выставы, Ірыны СМІРНОВАЙ, з просьбай патлумачыць, што агульнага было ў неглюбскага строю з іншымі беларускімі ўбраннямі і што яго вылучала:

— Аснову неглюбскага строю, як і ўсіх іншых, складае лянная кашуля. Яго пояс падобны да іншых палескіх паясоў і зроблены ў тэхніцы пліцення на сцяне. Гарэст, які з'явіўся ў пачатку XX стагоддзя, таксама быў распаўсюджаны шмат дзе ў Беларусі (аднак меў розны кроі і па-рознаму аздабляўся). Такім чынам, агульнае — гэта

«ГУЛЯЛА ПАВА...»

У НАРОДНЫМ СТРОІ ЖАНЧЫНА ВЫГЛЯДАЕ АСАБЛІВА СТАТНАЙ І ПРЫВАБНАЙ

Адна з асабліваціў строю — тканая, складана завязаная хустка.

У Неглюбцы любілі насіць упрыгажэнні з бісеру і пацеркі з тонкага дзымутага шкла.

Мотальскі строй.

Клеціцкі строй.

Давыд-Гарадоцкі строй.

той набор рэчаў, з якіх звычайна складаліся традыцыйныя касцюмы. Асноўныя адрозненні былі ў аздабленні, аднак не толькі гэта... Неглюбскі строй вылучаецца тым, што ў ім ёсць паньва — няшчытае паясное адзенне. Калі яго

разгарнуць, то яно ўваўляе сабой вялікае палотнішча: два кавалкі тканіны, сшытыя ўздоўж паміж сабой да сярэдзіны — яно складалася папалам, каля талі падтыкалася. Адметнымі былі і тканыя хусткі (у Неглюбцы іх

назваюць «платкі»). Сустралілася яны і на Магілёўшчыне, і на гомельска-бранскім памежжы, аднак толькі ў Неглюбцы так складана завязваліся. Адметныя і дзявочыя высокія галаўныя ўборы са стужак, якія называліся «кубі». Яны выконвалі ролю і шлюбнага галаўнога ўбору, і святончага для дзяўчат. Цікава бачыць у такіх касцюмах і пушыстыя ўпрыгажэнні, якія рабіліся з гусінага пуху і называліся «пушкі».

Убранні, якія прадстаўлены на выставе, часткова аўтэнтычныя, прывезеныя з вёсак, а часткова адноўленыя.

Ірына Смірнова дадала, што сплеценыя з бісеру «павязкі-ланцужкі» на шыю таксама былі адметнасцю Неглюбкі. Любілі там насіць і шкляныя пацеркі з металічным бляскам. Адметна, што на адным манекене прадстаўлены аўтэнтычныя ўпрыгажэнні са шкла і бісеру, на іншым — падабраны ўжо ў наш час (калі будзеце на выставе і захочаце іх адрозніць, то тры, што крыху пабітыя, з'яўляюцца старажытнымі). Этнограф расказала, што характэрнымі былі і бурштываныя завушніцы, аднак іх падабраць не удалося. «Бурштын ёсць. Але ж хто сёння зробіць тое, што патрэбна?.. А натуральныя рэччэччэ няма», — дадала яна.

Сапраўды пашанцавала тым, што быў на адкрыцці выставы. Там удалося убачыць рэканструяваныя строі некаторых іншых раёнаў Беларусі, зробленыя на навукова-вытворчым прадпрыемстве «Скарбніца» пад навуковым кіраўніцтвам Марыі Віннікавай, другога куратара выставы «Гуляла пава...» Калі на імпрывізаваную сцэну музея пачалі выходзіць дзяўчаты ў такіх убраннях, да таго ж у суправаджэнні шчымых песень фальклорнага гурта «Горыня» Студэнцкага этнаграфічнага таварыства, прысутных адразу апанавалі думка: «Як жа гэта прыгожа...». Каментавала дзейства Марыя ВІННІКАВА:

— Строі сапраўды адпавядаюць нашым традыцыйным касцюмам канца XIX — пачатку XX стагоддзя, розных рэгіёнаў. Але выкананы яны рукамі майстроў, мастакоў «Скарбніцы» ў нашы дні, з улікам традыцыйных тэхналогій. Некаторыя з гэтых строў вы не пабачыце ні ў адным музеі. Бо матэрыял для іх стварэння збіраўся па крупіначках, па частках у розных музеях. Некаторыя арыгіналы адшукаліся нават не ў нас, а ў Расіі. Напрыклад, у Санкт-Пецярбургскім музеі антрапалогіі і этнаграфіі знойдзена такая «галавачка» давыд-гарадоцкага строю (яна трапіла туды ў канцы XIX стагоддзя). Я разгледзела яе, зафіксавала на фота, і дзякуючы гэтаму вы цяпер бачыце яе адноўленай. Супрацоўнікі «Скарбніцы» тут велімі пастараліся і аднавілі нават тоненькую намітку-серпанок, якая завяваецца паверх каркаса. Таксама не убачыць пакуль у музеяў добраўстаўленага строю (арыгінальны галаўны ўбор удалося

знайсці ў Санкт-Пецярбургу, у двух музеяў).

Такім чынам, наведвальнікі выставы змаглі убачыць клецкі, мотальскі, чэрскі, рагачоўскі, добрушскі, давыд-гарадоцкі і неглюбскі строі. Што адметна, у кожнага з іх быў свой асаблівы, адметны галаўны ўбор (таксама рэканструяваны, зроблены па матэрыялах музеяў і па архіўных фотадымаках).

Гледзячы на іх, я падумала, што ўвогуле нашэнне галаўных убораў (калі гэта не люты мароз) — яскравы паказчык індывідуальнасці. Бо толькі чалавек, які дакладна ведае свой стыль, можа смела наведваць галаўны ўбор. Пакрыўшы галаву, — адрозніваецца вобраз, ён набывае завершанасць. А тут у кожнай мадэлі — адметныя, выразныя рэчы паверх валасоў.

Дзявочыя высокія галаўныя ўборы са стужак мелі назву «кубі». А пушыстыя ўпрыгажэнні, зробленыя з гусінага пуху, называліся «пушкі».

Падалося гэта цікавым і ў тым сэнсе, што цяпер многія з нас могуць ганарыцца тым, што яны, напрыклад, маладзечанскія, мінскія, мазырскія, — аднак знешне гэта ніяк не выражаецца. Толькі разгаварыўшыся, можна даведацца, адкуль той ці іншы чалавек, знайсці зямляка. А каб быў кожны з нас апрануты ў мясцовы строй, адметны галаўны ўбор, сваіх бы мы бачылі яшчэ здала...

Пабачыўшы такую разнастайнасць народных строў, упрыгажэнняў і галаўных убораў, я падумала, што мы нацыя таленавітых, творчых асоб. Захаваўшы пэўныя агульныя рысы, жыхары розных раёнаў вынайшлі штосьці сваё, прадумалі, упрыгожылі, не пабачылі апраўдуць які-небудзь дзіўныя калтур. Прысці ў такім жа строі, што і сусед, было б проста недарэчна!

Думалася і пра тое, што мы, палікаленне сінх джынсаў і світару ў палоску ці клетку, верагодна, значна прайграем у арыгінальнасці знешняга выгляда, а можа, і багаці ўнутранага свету, нашым прапрабабляў і прапрадзядулям. Трэба не баяцца адрознівацца і не ленавацца вынаходзіць сваё...

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Белинвестбанк

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 июля 2014 г.

Наименование банка: ОАО «Белинвестбанк» (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2014 год	2013 год
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		936 032	938 440
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		5 087	4 772
4	Средства в Национальном банке	1103		2 287 799	2 722 421
5	Средства в банках	1104		2 318 282	777 879
6	Ценные бумаги	1105		2 590 878	3 145 393
7	Кредиты клиентам	1106		17 088 033	15 012 883
8	Производные финансовые активы	1107		668 615	799 701
9	Инвестиции в зависимые юридические лица			78 994	78 419
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица			-	-
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108		1 915	1 915
12	Основные средства и нематериальные активы	1109		1 757 865	1 700 596
13	Имущество, предназначенное для продажи	1110		2 285	1 094
14	Отложенные налоговые активы	1111		-	-
15	Деловая репутация			-	-
16	Прочие активы	1112		274 706	277 555
17	ИТОГО активы	11		28 010 491	25 461 068
18	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
19	Средства Национального банка	1201		492 596	1 188 160
20	Средства банков	1202		4 435 247	2 798 734
21	Средства клиентов	1203		18 395 197	16 818 588
22	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204		942 983	1 039 247
23	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
24	Отложенные налоговые обязательства	1206		23	-
25	Прочие обязательства	1207		502 039	441 685
26	ВСЕГО обязательств	120		24 768 085	22 286 414
27	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
28	Уставный фонд	1211		1 167 408	1 167 408
29	Эмиссионный доход	1212		-	-
30	Резервный фонд	1213		124 413	115 843
31	Фонд переоценки статей баланса	1214		1 138 743	1 148 303
32	Накопленная прибыль	1215		811 173	742 655
33	ВСЕГО собственный капитал, принадлежащий головной организации – банку			3 241 737	3 174 209
34	Доля неконтролирующих акционеров			669	445
35	ВСЕГО собственный капитал и собственный капитал	121		3 242 406	3 174 654
36	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		28 010 491	25 461 068

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 июля 2014 г.

Наименование банка: ОАО «Белинвестбанк» (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2014 год	2013 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		1 690 427	1 279 233
2	Процентные расходы	2012		1 270 878	950 365
3	Чистые процентные доходы	201		419 549	328 868
4	Комиссионные доходы	2021		363 803	291 067
5	Комиссионные расходы	2022		69 787	55 161
6	Чистые комиссионные доходы	202		294 016	235 906
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		141	514
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		13 895	1 430
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		30 329	64 023
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		55 745	(4 485)
11	Чистые отчисления в резервы	207		90 798	29 770
12	Прочие доходы	208		101 807	143 398
13	Операционные расходы	209		602 603	479 579
14	Прочие расходы	210		57 974	66 545
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		164 107	193 760
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		18 438	19 104
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		145 669	174 656
18	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц			1 333	1 655
19	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц			-	-
20	Итого прибыль (убыток)			147 002	174 821
21	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая головной организации – банку			146 778	174 645
22	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)			224	176

И.о. председателя Правления И.Г. Борейко
И.о. главного бухгалтера Н.Г. Ткачева

Ссылка на сайт, где размещена данная отчетность: http://www.belinvestbank.by/bank-profile/key_performance_indicators/nsfo/quarterly_consolidated/

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 3, выдана Национальным банком Республики Беларусь 3 июня 2013 г. УНП 807000028

Открытие акционерное общество «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк» 220002, г. Минск, пр. Машерова, 29.
www.belinvestbank.by

ОБЪЯВЛЕНИЕ

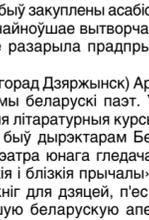
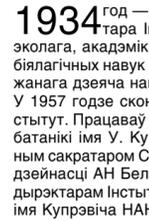
ОАО «Минскоблблепродукт» ИЗВЕЩАЕТ, ЧТО ВНЕОЧЕРЕДНОЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ СОСТОИТСЯ 7 октября 2014 года по адресу: г. Минск, пер. Физкультурный, 34 (УП «ОМЗ «Агротехконмаш»). Начало собрания в 15.00. Регистрация акционеров с 14.30. При себе иметь следующие документы: акционеру общества — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность.

Повестка дня:
 1. Распределение прибыли, остающейся в распоряжении Общества за 2013 год, и утверждение дивидендов.
 2. Наблюдательный совет ОАО «Минскоблблепродукт». Тел.: 224-19-17.

ОАО «Нафтан» РЕАЛИЗУЕТ НА КОНКУРСНОЙ ОСНОВЕ (с повышением начальной цены) бывшее в употреблении неиспользуемое имущество:

Наименование конкурса (пункта на конверте)	Наименование	Инд. №	Год выпуска	Начальная цена с НДС, руб.
Реализация неликвидов. 23.10.2014.	Полуприцеп МАЗ 9758 012, гос. № А0782А-2	13151032	2004	26 160 000
	Автомобиль МАЗ 54323-032, гос. № АБ5421-2	13151245	1995	48 000 000

Состояние удовлетворительное. Предложения принимаются по адресу: 211440, г. Новополоцк-1, ОАО «Нафтан», заводоуправление, каб. 101, до 9.30 по местному времени 23 октября 2014 года с пометкой на конверте, указанной в таблице. Извещение на проведение конкурса размещено на сайте www.naftan.by. Контактные телефоны: 8(0214) 59-87-83, 8(0214) 59-89-26, 8(0214) 59-88-42, (033) 398 08 48, (033) 398 07 67.

Даты	Падзеі	Людзі
1861 год	— нарадзіўся Роберт Бош, нямецкі інжынер, які прадумаў свечку запальвання, заснавальнік знакамітай фірмы. Знакаміты цяпер канцэрн Боша пачынаўся ў далёкім 1886 годзе з адкрытай у Штутгарце «Майстэрні па дакладнай механіцы і электратэхніцы». Для падтрымання іміджу фірмы (якая складалася, дарэчы, з уладальнікаў і двух памочнікаў) былі закуплены асабты транспарт — веласіпед, а найноўшае вытворца абсталювалі ледзь было не разарыла прадпрыемства-пачаткоўца.	
1924 год	— нарадзіўся (горад Дзяржынск) Артур Волскі, вядомы беларускі паэт. У 1962 годзе скончыў Вышэйшы літаратурны курс у Маскве. Працаваў у прэсе, быў дырэктарам Беларускага республіканскага тэатра юнага глядача. Аўтар зборніка паэзіі «Далёкія і блізкія прычалы», «Водбліскі далёкіх маякоў», кніг для дзяцей, п'ес і кінасцэнарыяў. Напісаў першую беларускую апэратура для дзяцей «Сцяпан — вялікі пан». Памёр у 2002 годзе.	
1934 год	— 80 гадоў з дня нараджэння Віктара Іванавіча Парфёнава, вучонага-экалага, акадэміка НАН Беларусі (1986), доктара біялагічных навук (1975), прафесара (1998), заслужанага дзеяча навукі Рэспублікі Беларусь (2000). У 1957 годзе скончыў Беларускі тэхналагічны інстытут. Працаваў у Інстытуце эксперыментальнай батанікі імя У. Купрэвіча АН Беларусі, быў вучоным скаратаром Савета па каардынацыі навуковай дзейнасці АН Беларусі, загадчыкам лабараторыі, дырэктарам Інстытута эксперыментальнай батанікі імя Купрэвіча НАН Беларусі, з 2000-га — ганарова дырэктар і загадчык аддзела гэтага інстытута. Аўтар больш за 400 навуковых прац, у тым ліку 45 манарграфіі. Асноўныя работы па фларыстыцы, фітагеаграфіі, геабатаніцы, экалогіі, сістэматыцы і эвалюцыі раслін. Стварыў сучасную беларускую фларыстычную школу. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1972) за цыкл работ па вывучэнні расліннасці Беларусі.	

Было сказана
Васіль БЫКАЎ, народны пісьменнік Беларусі:
 «Культура — рэч бязмерная. Колькі яе ў каго ні ёсць, наўрад ці можна сказаць, што хапае».

Извещение об открытом аукционе на право по продаже земельных участков в частную собственность. ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА – ВИДОМЛЯНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

№ лота	Местоположение земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Назначение земельных участков в соотв. с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества	Характеристика расположенных на участке строений, инженерных коммуникаций	Начальная цена объекта, руб.	Сумма задатка, руб.	Сумма подлежащих затрат на оформление и регистрацию участка, руб.
1	Брестская обл., Каменецкий район, д. Плянта, 4А	124080807601000053	0,1691	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома), (код 1 09 02)	Земельный участок с наличием инженерной и транспортной инфраструктуры. Земельный участок имеет ограничения прав в использовании земель. Виды ограничений прав: охранная зона линии электропередачи напряжением 0,4кВ, код – 13.2, площадь – 0,0067 га.	4635369	463000	6 345 493 Кроме того, расходы по размещению извещения о проведении аукциона в СМИ

1. Аукцион состоится 30.10.2014 г. в 15.00 в здании Видомлянского сельского исполнительного комитета (зал заседаний) по адресу: Брестская обл., Каменецкий район, аг. Видомля, ул. Школьная, д. 4.

2. Для участия в аукционе гражданин, юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленный срок подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые они желают приобрести в частную собственность, а также документ, подтверждающий внесение суммы задатка. Сумма задатка для участия в аукционе перечисляется в срок до 26.10.2014 г. на расчетный счет Видомлянского сельского исполнительного комитета 3604219030010, филиал ОАО «Белгоспромбанк» – Брестского областного управления МФО 150501401, УНП 200057091, ОКПО 04420294. Для участия в аукционе представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

3. При подаче документов на участие в аукционе гражданами Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц – документ, удостоверяющий личность.

4. Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельных участков для проведения аукциона:

3.1 по продаже земельных участков в частную собственность:

- внесение победителем аукциона платы за земельный участок;
- возмещение победителем аукциона расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе государственной регистрацией в отношении создания земельного участка;
- осуществление победителем аукциона в двухмесячный срок после принятия решения исполнительного комитета о предоставлении ему земельного участка государственной регистрации права на земельный участок;
- получение победителем аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома;
- занятие (освоение) земельного участка не позднее (одного) года после получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации права на него.

4. Заявления на участие в аукционе принимаются с момента размещения извещения о проведении аукциона в СМИ и рабочие дни с 8.00 до 17.00 по адресу: Брестская обл., Каменецкий район, аг. Видомля, ул. Школьная, д. 4. Прием заявлений заканчивается 26.10.2014 г. в 15.00. Контактный телефон: (801631) 55135, тел./факс: (801631) 55188.

5. В течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона победителем аукциона обязан оплатить стоимость объекта продажи, возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в том числе затраты, связанные с изъятием и предоставлением земельного участка, необходимой документации.

6. Аукцион проводится при наличии не менее двух участников.

7. Всем желающим предоставляется возможность предварительного осмотра земельных участков.
 Контактные телефоны: (801631) 55135, 55136.

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ об открытой продаже жилищных облигаций первого выпуска

Совместное общество с ограниченной ответственностью «ВильнюсСтрой» (далее – «ВильнюсСтрой»)

1. Полное и сокращенное наименование Эмитента. На белорусском языке: полное: Сумеснае таварыства з абмежаванай адказнасцю «ВильнюсБуд»; сокращенное: СТАА «ВильнюсБуд». На русском языке: полное: Совместное общество с ограниченной ответственностью «ВильнюсСтрой» (далее – Эмитент); сокращенное: ООО «ВильнюсСтрой».

2. Место нахождения Эмитента, телефон, факс, адрес электронной почты (e-mail): Республика Беларусь, 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1-ый этаж, каб. 60, тел./факс: (8-017) 222-79 80, e-mail: Vilniusstroy@gmail.com

3. Основные виды деятельности Эмитента. Подготовка к продаже недвижимого имущества (код 70110 согласно Общегосударственному классификатору Республики Беларусь – «Виды экономической деятельности» ОКРБ 005-2006).

4. Номера расчетного счета Эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при продаже облигаций, наименование обслуживающего банка. Денежные средства при проведении открытой продажи жилищных облигаций первого выпуска Эмитента (далее по тексту – облигации) будут поступать на счет Эмитента: получатель: ООО «ВильнюсСтрой» УНП получателя: 191434087 расчетный счет: 3012000070758 наименование банка: ОАО «Белгоспромбанк», код 742 адрес банка: г. Минск, ул. Прытыцкого, 60/2

5. Наименование периодического печатного издания, определенное Эмитентом, для раскрытия информации и сроки таких публикаций. Бухгалтерская отчетность Эмитента по итогам работы за 2014 год будет публиковаться в газете «Звязда» в срок не позднее трех месяцев со дня окончания отчетного года. Информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации Эмитента подлежит публикации в приложении к журналу «Юстиция Беларуси» не позднее 2 (двух) месяцев с момента принятия соответствующего решения.

6. Сведения о депозитарии, обслуживающем Эмитента. Депозитарием Эмитента является Закрытое акционерное общество «Генеральная система инвестиций», расположенное по адресу: Республика Беларусь, 220114, г. Минск, пр-т Независимости, 117А, пом. 12, к. 4, зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 24 ноября 2000 г., регистрационный номер 100784324, действующее на основании специального разрешения (лицензии) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 0220/5200-124/128 Министерства финансов Республики Беларусь от 29 июля 2002 года (Срок действия лицензии – до 29 июля 2022 года).

7. Размер уставного фонда Эмитента. Уставный фонд Эмитента сформирован полностью в размере, предусмотренном Уставом: 35 400 (Тридцать пять тысяч четыреста) долларов США.

8. Дата, номер государственной регистрации Эмитента и наименование органа, его зарегистрировавшего. Совместное общество с ограниченной ответственностью «ВильнюсСтрой» зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 20.10.2010 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №191434087.

9. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение. Решение о первом выпуске жилищных облигаций принято 25.08.2014 Общим собранием участников Эмитента (протокол от 25.08.2014).

10. Форма выпуска облигаций, объем эмиссии, количество облигаций, серия, номера.

Форма выпуска и вид облигаций	Жилищные, бездокументарные, именные, конвертируемые облигации	Объем эмиссии облигаций (Шесть миллиардов сто миллионов) белорусских рублей.
Объем эмиссии облигаций	1000 (Одна тысяча) штук.	6100000000
Серия облигаций	ВСТ-1	
Номера облигаций	000001-001000	

11. Номинальная стоимость облигации. Номинальная стоимость одной облигации составляет 6 100 000 (Шесть миллионов сто тысяч) белорусских рублей и имеет эквивалент, равный 1 (одному) метру квадратной общей площади жилого помещения по СНБ в строящемся в составе объекта «Группа жилых домов типовых потребительских качеств в границах улиц Тимирязева, Панфилова, Москвина, Репина в г. Минске» (1-я очередь строительства – жилой дом № 9 по генплану и ПНС № 11 по генплану) (далее по тексту – Объект жилищного строительства) – жилым домом № 9 по генплану (далее по тексту – жилой дом № 9 по генплану).

Общий эквивалент номинальной стоимости облигаций составляет 1000 (Одна тысяча) квадратных метров. Эквивалент номинальной стоимости облигаций не подлежит изменению в течение срока обращения облигаций настоящего выпуска.

12. Цель выпуска облигаций и направления использования средств, полученных от их размещения. Целью выпуска облигаций является привлечение денежных средств физических и (или) юридических лиц для осуществления строительства Объекта жилищного строительства, в том числе для обеспечения хозяйственной деятельности Эмитента, связанной с выполнением им функций заказчика (застройщика) по указанному объекту жилищного строительства. Эмитент использует средства, полученные от размещения облигаций, в соответствии с целями выпуска. УНП получателя: 191434087 расчетный счет: 3012000070758 наименование банка: ОАО «Белгоспромбанк», код 742 адрес банка: г. Минск, ул. Прытыцкого, 60/2

13. Сведения об обеспечении выпуска облигаций. Исполнение обязательств Эмитента по облигациям обеспечивается поручительством Общества с ограниченной ответственностью «ПРИМ» (далее по тексту – Поручитель) согласно договору о предоставлении поручительства от 25.08.2014 № 25/08/ заключенному между Эмитентом и Поручителем на общую сумму 6 100 000 000 (Шесть миллиардов сто миллионов) белорусских рублей. Место нахождения Поручителя: Республика Беларусь, 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1-ый этаж, каб. 38; УНП 191505162. Поручитель зарегистрирован Минским городским исполнительным комитетом 05.05.2011 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191505162.

14. Период проведения открытой продажи облигаций. Датой начала открытой продажи (размещения) облигаций является 25 сентября 2014 года. Датой окончания открытой продажи (размещения) облигаций является 30 июня 2015 года.

15. Место и время проведения открытой продажи облигаций. 15.1. Проведение открытой продажи облигаций осуществляется Эмитентом самостоятельно, начиная с даты начала размещения, ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 с 14.00 до 17.00 по адресу: Республика Беларусь, 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1-ый этаж, каб. 60.

15.2. Открытая продажа облигаций осуществляется по цене, определяемой Эмитентом в зависимости от ситуации на рынке строительства и недвижимости на момент продажи облигаций, а также исходя из соотношения спроса и предложения на рынке ценных бумаг.

16. Срок обращения облигаций устанавливается с 25 сентября 2014 года по 15 июля 2015 года включительно и составляет 293 календарных дня.

17. Дата начала погашения облигаций: 15 июля 2015 года.

18. Доход по облигациям не начисляется и не выплачивается.

19. Дата и номер государственной регистрации облигаций. Облигации зарегистрированы Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 15 сентября 2014 г. Регистрационный номер: 5-200-02-2274.

20. Место, время и способ ознакомления с Проспектом эмиссии облигаций. С более подробной информацией и Проспектом эмиссии облигаций можно ознакомиться в течение срока размещения по адресу: ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 с 14.00 до 17.00 по адресу: Республика Беларусь, 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1-ый этаж, каб. 60. Ознакомившееся лицо имеет право читать и делать выписки из предоставляемых в соответствии с настоящим пунктом документов.

21. Номинальная стоимость облигации. Номинальная стоимость одной облигации составляет

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ об открытой продаже жилищных облигаций второго выпуска

Совместное общество с ограниченной ответственностью «ВильнюсСтрой» (далее – «ВильнюсСтрой»)

1. Полное и сокращенное наименование Эмитента. На белорусском языке: полное: Сумеснае таварыства з абмежаванай адказнасцю «ВильнюсБуд»; сокращенное: СТАА «ВильнюсБуд». На русском языке: полное: Совместное общество с ограниченной ответственностью «ВильнюсСтрой» (далее – Эмитент); сокращенное: ООО «ВильнюсСтрой».

2. Место нахождения Эмитента, телефон, факс, адрес электронной почты (e-mail): Республика Беларусь, 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1-ый этаж, каб. 60, тел./факс: (8-017) 222-79 80, e-mail: Vilniusstroy@gmail.com

3. Основные виды деятельности Эмитента. Подготовка к продаже недвижимого имущества (код 70110 согласно Общегосударственному классификатору Республики Беларусь – «Виды экономической деятельности» ОКРБ 005-2006).

4. Номера расчетного счета Эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при продаже облигаций, наименование обслуживающего банка. Денежные средства при проведении открытой продажи жилищных облигаций второго выпуска Эмитента (далее по тексту – облигации) будут поступать на счет Эмитента: получатель: ООО «ВильнюсСтрой» УНП получателя: 191434087 расчетный счет: 3012000070758 наименование банка: ОАО «Белгоспромбанк», код 742 адрес банка: г. Минск, ул. Прытыцкого, 60/2

5. Наименование периодического печатного издания, определенное Эмитентом, для раскрытия информации и сроки таких публикаций. Бухгалтерская отчетность Эмитента по итогам работы за 2014 год будет публиковаться в газете «Звязда» в срок не позднее трех месяцев со дня окончания отчетного года. Информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации Эмитента подлежит публикации в приложении к журналу «Юстиция Беларуси» не позднее 2 (двух) месяцев с момента принятия соответствующего решения.

6. Сведения о депозитарии, обслуживающем Эмитента. Депозитарием Эмитента является Закрытое акционерное общество «Генеральная система инвестиций», расположенное по адресу: Республика Беларусь, 220114, г. Минск, пр-т Независимости, 117А, пом. 12, к. 4, зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 24 ноября 2000 г., регистрационный номер 100784324, действующее на основании специального разрешения (лицензии) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 0220/5200-124/128 Министерства финансов Республики Беларусь от 29 июля 2002 года (Срок действия лицензии – до 29 июля 2022 года).

7. Размер уставного фонда Эмитента. Уставный фонд Эмитента сформирован полностью в размере, предусмотренном Уставом: 35 400 (Тридцать пять тысяч четыреста) долларов США.

8. Дата, номер государственной регистрации Эмитента и наименование органа, его зарегистрировавшего. Совместное общество с ограниченной ответственностью «ВильнюсСтрой» зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 20.10.2010 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №191434087.

9. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение. Решение о втором выпуске жилищных облигаций принято 26.08.2014 Общим собранием участников Эмитента (протокол от 26.08.2014).

10. Форма выпуска облигаций, объем эмиссии, количество облигаций, серия, номера.

Форма выпуска и вид облигаций	Жилищные, бездокументарные, именные, конвертируемые облигации	Объем эмиссии облигаций (Двадцать миллиардов двести миллионов) белорусских рублей.
Объем эмиссии облигаций	2000 (Две тысячи) штук.	12200000000
Серия облигаций	ВСТ-2	
Номера облигаций	000001-002000	

11. Номинальная стоимость облигации. Номинальная стоимость одной облигации составляет

6 100 000 (Шесть миллионов сто тысяч) белорусских рублей и имеет эквивалент, равный 1 (одному) метру квадратной общей площади жилого помещения по СНБ в строящемся в составе объекта «Группа жилых домов типовых потребительских качеств в границах улиц Тимирязева, Панфилова, Москвина, Репина в г. Минске» (1-я очередь строительства – жилой дом № 8 по генплану и ПНС № 12 по генплану) (далее по тексту – Объект жилищного строительства) – жилым домом № 8 по генплану (далее по тексту – жилой дом № 8 по генплану).

Общий эквивалент номинальной стоимости облигаций составляет 2000 (Две тысячи) квадратных метров. Эквивалент номинальной стоимости облигаций не подлежит изменению в течение срока обращения облигаций настоящего выпуска.

12. Цель выпуска облигаций и направления использования средств, полученных от их размещения. Целью выпуска облигаций является привлечение денежных средств физических и (или) юридических лиц для осуществления строительства Объекта жилищного строительства, в том числе для обеспечения хозяйственной деятельности Эмитента, связанной с выполнением им функций заказчика (застройщика) по указанному объекту жилищного строительства. Эмитент использует средства, полученные от размещения облигаций, в соответствии с целями выпуска. УНП получателя: 191434087 расчетный счет: 3012000070758 наименование банка: ОАО «Белгоспромбанк», код 742 адрес банка: г. Минск, ул. Прытыцкого, 60/2

13. Сведения об обеспечении выпуска облигаций. Исполнение обязательств Эмитента по облигациям обеспечивается поручительством Общества с ограниченной ответственностью «ПРИМ» (далее по тексту – Поручитель) согласно договору о предоставлении поручительства от 26.08.2014 № 26/08/ заключенному между Эмитентом и Поручителем на общую сумму 12 200 000 000 (Двадцать миллиардов двести миллионов) белорусских рублей. Место нахождения Поручителя: Республика Беларусь, 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1-ый этаж, каб. 38; УНП 191505162. Поручитель зарегистрирован Минским городским исполнительным комитетом 05.05.2011

■ Прастора КХЛ

Дзесяць балаў!

Столькі зарабіла мінскае «Дынама» ў першай хатняй серыі

Вялікі хакей вярнуўся ў Мінск у сярэдзіне верасня разам з першай хатняй серыяй сталічных дынамаўцаў. Камбак атрымаўся святочным і гучным. Для гэтага пастараліся як хакеісты, так і балельшчыкі: на працягу чатырох гульняў на «Мінск-Арэне» ўжо звыклія анішлялі.

Стартавалі «зубры» з перамогаю над падмаскоўным «Атлантам» 3:2, а ўжо праз дзень, з такім жа лікам, перамаглі грозны ЦСКА. Асечка адбылася толькі ў матчы з «Поўначсталлю». Мінскія хакеісты вялі ў ліку на працягу ўсёй сустрэчы і толькі ў канцоўцы дазволілі гасцям перавесці гульні ў авертайм. У дадатковы час перамога высветліць не ўдалася, а ў серыі пасляматчавых булітаў хакеісты з Чарапаўца былі мацней — 3:4.

— «Поўначсталль» добра ведаем яшчэ з мінулага года — гэта магутная каманда, з якой няпроста змагацца. І ўсё ж мы маглі давесці справу да перамогі, калі б не выдаленне ў канцоўцы асноўнага часу. Лічыце, самі «прывезлі» сабе 3:3, — адзначыў галоўны трэнер мінчан Любамір ПОКАВІЧ пасля матча.

Завяршылі хатнюю серыю «зубры» падымкай з ніжэгародскім «Тарпеда». Па традыцыі, мінчане закінулі ў вароты саперніка тры шайбы, а Дамітрый Мільчакоў не прапусціў ніводнай, такім чынам аформіўшы свой першы «сухар» у КХЛ. Любамір Покавіч застаўся задаволены гульнёй сваіх падапечных і назваў гэты матч лепшым у цяперашнім сезоне.

— «Тарпеда» гуляла добра. Я думаю, што мы правялі лепшы матч у сезоне.

Адным з галоўных фактараў паспяховай выступленняў «Дынама» з'яўляецца гульня ў

няроўных складах. Каманда — лідар у лізе па гульні ў большасці. Галоўным бамбардзірам «бела-сініх» па-ранейшаму застаецца Джонаван Чычу. На яго рахунку — 13 балаў, 4 закінутыя шайбы і 9 выніковых перадач. Нік Бэйлан выйшаў у лідары па колькасці гульнявога часу на пляцоўцы сярэд абаронцаў — у сярэднім 27 хвілін 14 секунд.

Такім чынам, мінскае «Дынама» займае 4-е месца ў катэгорыі «Захад». Зараз мінчан чакае тыднёвая выязная серыя, дзе яны сустрэнуцца з «Тарпеда», «Поўначсталлю», ЦСКА і «Слованам».

— Чатыры матчы на выездзе — гэта не тое ж самае, што гуляць у родных сценах для сваіх балельшчыкаў. Будзем старацца зрабіць усё, што ад нас залежыць, каб прывезці з паездкі як мага больш ачкоў, — адзначыў Дамітрый Мільчакоў.

Яўген НАГАЧОЎ:

«...А баскетбол мне падабаўся больш, чым хакей»

Малады беларускі абаронца паспеў пагуляць за гродзенскі «Нёман» і ХК «Гомель», выступаў у МХЛ і зарэкамендаваў сябе ў матчах за зборную краіны. Экснастаўнік нацыянальнай каманды Глен Хэнлан назваў яго «будучыняй беларускага хакея». Ён — адзін з нешматлікіх беларусаў, каму ўдалося замацавацца ў складзе мінскага «Дынама». У гасцяў у «Звязды» — Яўген Нагачоў.

— Раскажы, як усё пачыналася, якімі былі твае першыя крокі ў хакей?

— На каньках я пачаў катацца на пляцоўцы каля школы, каток там завілаў кожную зіму. Спачатку вельмі шмат падаў, калі трохі падрос, бацька прывёў мяне на набор у школу «Юнацтва». Першым трэнерам быў Ігар Анатольевіч Філін, выдатны настаўнік, які шмат чаго ў мяне ўклаў, выхаваў, як трэба. Пачыналі мы займацца на маленькім катку ў парку Горкага. Пераапрачаліся ў падвале. Спачатку займаўся на фігурных каньках — на тых самых, на якіх каля школы катаўся. Пазней бацькі купілі былія ва ўжытку хакейнае канькі. Радасці было — не перадаць колькі. Трэнер адразу паставіў у абарону: я быў тоўсценькі, хуткасі не хапала, таму і сам разумеў — толькі абарона. Хоць, вядома, хацелася забіваць. Самыя яркія ўражання, якія засталіся з дзяцінства, — гэта першае чэмпіянства і турнір у Чэхіі, які мы выйгралі. А наогул, тады быў час, калі баскетбол падабаўся мне значна больш, чым хакей.

— Але выбраў усё ж такі хакей.

— Ён больш папулярны ў нашай краіне, таму і выбраў, але ні пра які карыслівы мэты ў дзяцінстве гаворка ісці не магла.

— Цяпер сочыш за баскетбалам?

— Сачу толькі за матчамаі на стадыі плей-оф у NBA.

— Да «Дынама» ты пагуляў і ў чэмпіянаце Беларусі, і ў МХЛ. Што дапамагло табе правіцца ў склад «зуброў»?

— Перш за ўсё, дапамог вопыт, які я атрымаў, гуляючы ў

гэтых лігах. У кожнай камандзе набываеш нешта новае. Розныя трэнеры, розныя гульцы. І галоўнае, вядома, — працаваць над сабой і ўдасканальвацца.

— Глен Хэнлан «адчапіў» цябе ад каманды напярэдні чэмпіянату свету, тым больш чэмпіянату свету ў Мінску. Было крыўдна?

— Нашто крыўдзіцца, не... Вядома, я вельмі хацеў згуляць на гэтым турніры, але нічога страшнага не адбылося. Беларуская зборная паказала добры хакей, я думаю, вынік кажа сам за сябе. Арганізацыя чэмпіянату была на высокім узроўні, былі зробленыя добрыя Фан-зоны, усё было выдатна. Спадзяюся, усе засталіся задаволеныя. Класна было бацьчыц заўятараў на вуліцах го-

— Добра адчуваў! А як яшчэ?

— Што можа сказаць пра Любаміра Покавіча? Гуляць пад яго кіраўніцтвам камфортна?

— Проста стараўся дакладна выконваць яго ўстаноўку. Трэнер ёсць трэнер, а хакеіст павінен выконваць тое, што ад яго патрабуюць.

— У гэтым сезоне трохі змяніліся правы ў КХЛ, судзейства стала больш строгім... Гуляць стала цяжэй?

— Не, не сказаў бы, але адказваць магу толькі за сябе. Да ўсіх зменаў у любым выпадку адаптуешся з часам. Так і тут.

— На хатніх матчах сёлета ў «Мінск-Арэне» анішлялі, як сябе адчуваеш у такой атмасферы?

— Гэта складанае пытанне. Напэўна, такой цяжкай няма. Я не сачу пільна за кім-небудзь з гульцоў. Ёсць шмат класных хакеістаў, але вылучыць кагосьці канкрэтна не магу.

— Які матч з тваім удзелам запомніўся больш за ўсё?

— Думаму, пакуль рана пра гэта разважаць. Я сыграў не так шмат гульняў, так што ўсё яшчэ наперадзе.

— Як любіш адпачываць і чым любіш займацца, акрамя хакея?

— Улетку ў адпачынку люблю пагуляць у баскетбол, праводжу шмат часу на дачы з роднымі.

Хобі асаблівага няма: люблю музыку, спрабую навучыцца іграць на гітары, вельмі хачу асвоіць барабаны.

— Якія тры якасці табе падабаюцца ў сабе больш за ўсё і ад якіх ты хацеў бы пазбавіцца?

— Нават не ведаю. Напэўна, я пакінуў бы ўсё, як ёсць.

— Што ты цэніш найбольш у людзях?

— Дарыно, сумленнасць, ветлівасць, сціпласць.

— З кім з літаратурных герояў (або герояў кіно, мультфільмаў) ты мог параўнаць сябе?

— Ні з кім. Я ўвогуле не люблю параўноўваць, гэта няправільна. Ды і з боку, думаму, лепш відаць.

— Калі б не хакей, чым бы ты хацеў займацца?

— Нават не думаю пра гэта. Люблю хакей, люблю спорт, таму наўрад ці я хацеў бы мець іншую прафесію.

— А музыкам — не?

— Можна быць, на старасці гадоў.

— Якая марка машын табе падабаецца больш за ўсё?

— У мяне няма любімай маркі.

— Твая любімая кніга?

— «Над прорывай у жыццё» Джэрама Дэвіда Сэлінджэра.

— Якую музыку ты любіш слухаць?

— Музыку люблю розную. Што падабаецца, падыходзіць пад настрой, тое і слухаю. Пераважна гэта рэп і рок.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ

рада, шмат людзей. Гэта было вялікае свята.

— У чэрвені ты сказаў, што ў гэтым сезоне «Дынама» павіна стаць лепш, па першых стартах як ацэніш сваю каманду?

— Мы праводзім добрыя матчы, набіраем ачкі, гуляем да канца ў кожнай гульні. Нешта ацэньваць пакуль рана, трэба працягваць у тым жа духу, прыбаўляць ад гульні да гульні. У каманду прыйшло шмат новых гульцоў, падчас падрыхтоўкі да сезона ў нас было дастаткова часу, каб пазнаёміцца і знайсці агульную мову.

— Як ты адчуваеш сябе побач з больш вопытнымі хакеістамі, якія пагулялі ўжо ў многіх лігах свету?

— Добра! Гэта выдатна, столькі людзей цябе падтрымліваюць, супер!

— Персанальныя заўятары ёсць?

— Вядома, у кожнага гульца яны ёсць. Прыходзяць і бацькі, і сябры.

— Ты гуляеш пад 4-м нумарам. Для цябе гэта сімвалічная лічба ці выпадковая?

— Гэтая лічба мне падабаецца. Яна і не выпадковая, і не сімвалічная.

— Асноўная мэта ў прафесійным плане — гуляць у КХЛ?

— Так, вядома. Думаму, усе хакеісты хочучь трапіць туды.

— Назаві «цяцёрку мары», у складзе якой ты б хацеў згуляць?

— Добра! Гэта выдатна, столькі людзей цябе падтрымліваюць, супер!

— Персанальныя заўятары ёсць?

— Вядома, у кожнага гульца яны ёсць. Прыходзяць і бацькі, і сябры.

— Ты гуляеш пад 4-м нумарам. Для цябе гэта сімвалічная лічба ці выпадковая?

— Гэтая лічба мне падабаецца. Яна і не выпадковая, і не сімвалічная.

— Асноўная мэта ў прафесійным плане — гуляць у КХЛ?

— Так, вядома. Думаму, усе хакеісты хочучь трапіць туды.

— Назаві «цяцёрку мары», у складзе якой ты б хацеў згуляць?

— Добра! Гэта выдатна, столькі людзей цябе падтрымліваюць, супер!

— Персанальныя заўятары ёсць?

— Вядома, у кожнага гульца яны ёсць. Прыходзяць і бацькі, і сябры.

— Ты гуляеш пад 4-м нумарам. Для цябе гэта сімвалічная лічба ці выпадковая?

— Гэтая лічба мне падабаецца. Яна і не выпадковая, і не сімвалічная.

— Асноўная мэта ў прафесійным плане — гуляць у КХЛ?

— Так, вядома. Думаму, усе хакеісты хочучь трапіць туды.

— Назаві «цяцёрку мары», у складзе якой ты б хацеў згуляць?

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	6.56	19.06	12.10
Віцебск	6.46	18.56	12.10
Магілёў	6.46	18.56	12.10
Гомель	6.43	18.53	12.10
Гродна	7.12	19.22	12.10
Брэст	7.13	19.22	12.09

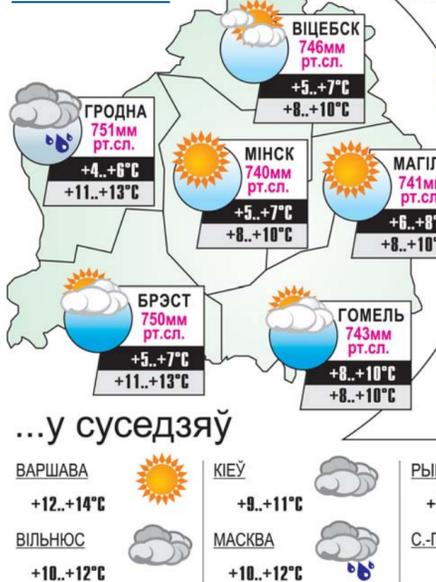

Месяц

Маладзік 24 верасня. Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяныны
Пр. Андрэя, Глеба, Івана, Канстанціна, Мікалая, Паўла, Пятра, К. Тэклі, Багуслава.

ЗАЎТРА

■ Друкуецца ў «Роднай прыродзе»

ГРЫБНЫЯ ДАЛІКАТЭСЫ

І гэта — пра звычайныя порхаўкі!

Многія ведаюць пра вырошчванне дрэўнавушакаў, шытаке, шампінёнаў на прсыяждзібным участку, але мала хто чуў пра развядзенне... порхавак. Аднак чаму б не выйсці прагуляцца ў сад і не набраць кошык белых шарыкаў. Свежых, моцныхкіх... Гэтыя грыбы, дзівосныя на смак і з цудоўным водарам, дадуць фору нават баравікам! Да таго ж яны валодаюць лекавымі ўласцівасцямі і з'яўляюцца арганізмам. І не так ужо складана іх вырасціць, бо порхаўкі часам самі прыходзяць да нас у гасці — у скверы-паркі, на спортпляцоўкі і газоны...

АМАТАРЫ ЦЕНЮ І ВАДЫ

Які сваякі з сямейства шампінёнавых, порхаўкі адносяцца да кампостных грыбоў: яны сілкуюцца гнілой арганікай. А яшчэ ім патрэбны паўцені і вада. Промні сонца не толькі сушаць грунт, але і абпальваюць іх далікатную скурку. Пад дрэвамі-кустамі, у траве ці малініцы ў май-чэрвені траншэю да 30 см глыбінёй засыпаюць сухім лісцем, галінкамі (не таўсцейшымі як 2 см) бяроз, асіны, вярбы, таполі. Утрамбоўваюць, пасыпаюць зямлёй (лепш з месца, дзе раслі порхаўкі). Паліваюць. У якасці «насення» выкарыстоўваюць спелыя грыбы, пасыпаўшы на градуку (або сярэд негустой травы) іх буры пыл-споры ці паліўшы сутачным настоем са здробных «дымушкаў». Накрываюць галінкамі. Праз месяц у глебе з'яўцца белыя ніткі (грыбніца). Градуку накрыва-

ПРАВИЛЫ ЗБОРУ І АПРАЦОЎКІ ПОРХАВАК

Нельга збіраць порхаўкі пры сырм надвор'і — праз некалькі гадзін замест грыба будзе падабенства мокрай анучкі, не прыдатнае ў ежу.

Не бярэце порхаўкі з жоўтай мякаццю — гэта або лжывыя, або старыя. Не разразаіце і не разломлівайце іх пры зборы: мякаць лёгка пцэкаецца, і потым яе цяжка ачысціць.

Яшчэ адна асаблівасць — схільнасць да хуткага завядання. Сабраныя раніцай пругкімі, да вечара грыбы могуць стаць ватнымі і друзлымі, і да таго ж ядывітымі.

Сабраныя порхаўкі лёгка адмываюцца ад зямлі-смецця: яму няма за што зачэпацца. Падарожны разразаем напалам: мякаць павіна быць чыста белай.

КАМУ — МОЖНА, А КАМУ — НЕЛЬГА

Порхаўкі не варта збіраць у забруджаных раёнах і ўздоўж узбочын дарог. Месца вяліка верагоднага атручвання таксінамі і радыёнуклідамі.

Не рэкамендуецца гэтыя грыбы цяжарным і жанчынам, якія кормяць. Супрацьпаказаны людзям з індывідуальнай непераноснасцю порхавак, а таксама з нырчымі захворваннямі — з-за вялікай колькасці мачавіны.

ЛЯСНЫ ЛЕКАР

З самых старажытных часоў ведалі людзі і пра гаючыя ўласцівасці порхавак. Брытанцы лячылі імі воспу, крапіўніцу, ларынгіты. Плямёны чэркі выкарыстоўвалі іх для гаення ран, язваў. Споры ўдыхаліся пры крывацёках з носа і моцным кашлі. Яшчэ ў XVII стагоддзі ў Бельгіі аслабленым і хворым на сухоты раілі суп з порхавак: ён лічыўся больш карысным, чым нават курныя булён. Рассмоктванне кавалачка грыба ўжывалася для лячэння масталаты і многіх іншых захворванняў. І даволі паспяхова, бо порхаўкі — своеасаблівы прыродны антыбіётых.

ВАРАЦЬ, СМАЖАЦЬ, ЗАПЯКАЮЦЬ...

Калі вы параніліся на дачы ці ў лесе аб сучок, а пад рукой няма ёду, сарвіце маладзенькі шарык, разламіце папалам і прыкладзіце да раны: кроў спыніцца, боль сціхне, нагнаення не будзе, ранка зацягнецца хутка і без ускладненняў. У гэтай справе грыб пераўзыходзіць нават усім вядомым з дзяцінства трыпунктам.

Ды і ў сталым узросце як антысептык ён па-ранейшаму добры. Калі ўнутраную абалонку яго прыкладзіць або пудрай прысypаць язва, апёкі, раны, яны загоцца хутчэй.

Але самая выдатная ўласцівасць порхаўкі — яна выводзіць з арганізма ўсе шлакі-таксіны. Аказалася, што і атамы фтор- і хлорлучэнняў клеткі ўсмоктваюць у сябе, нібы пыласос.

Цуда-грыб не толькі здароўе можа падарыць, але і знешне амаладзіць. Акрамя прыняцця ўнутр, зрабіце маску з 2-3 раздушчых грыбоў. Праз хвілін 10-15 змыіце цёлай вадой. Бы прыемна здзівіцеся! Скура пасля 3-4 праездур будзе ззяць! Порхаўка надаець ёй эластычнасць, пругкасць, зда-

ПАКАШТУЙЦЕ! ВЕЛЬМІ СМАЧНА

Вельмі смачныя супы з порхаўкамі. У кіпячых курных булён (3 л) засыпаць кубікі бульбы (4 шт.), Абмажыць на масле цыбулю, моркву (па 1 шт.), карэнні, змяшчаць з порхаўкамі (400 г.). Смажыць яшчэ 5 хвілін. Выкладзіць у булён, дадаць вермішэль (50 г), соль, перац, лаўровы ліст. Па 5 хвілін варыць пад вачкам і настойваць. Падаваць з зяленямі і смятанай. Замест вермішэлі можна ўзяць кіслую капусту, карэнні, муку. Або кабачок, а перад падачай пасыпаць зялёнай цыбуляй.

Порхаўкі прыгодныя для ўсіх відаў харчовай апрацоўкі. Існуе мноства рэцэптаў разнастайных страў з іх. Магчыма, порхаўкі сусталюцца класічным высокародным грыбам, але падабенства з шампінёнамі, прастата прыгатавання (не трэба адмочваць-выварваць) робіць іх прывабнымі для кулінарных эксперыментаў.

Порхаўкі вараць (не больш за 5 хвілін), запякаюць, тушаць у смятане, сусаць (адварыўшы, каб не рассыпаліся) — і нават марынуюць і соляць, але не пад гнёт. Гэтыя грыбы могуць выкарыстоўвацца для рагу з агародніны, салатаў, як начынка для пірагоў. Яны добра спалучаюцца з ялавічынай, курыцай, яйкамі. Булёны з іх (і свежых, і сушаных) — прэзэрыты, вельмі думяныя і наварыстыя. Пры гэтым грыбы не губляюць ні формы, ні ўнутранай чысціні-беласці.

У многіх відаў, напрыклад, у ігольчатай порхаўкі, моцны прыемны грыбны пах не

ЧЫТАЙЦЕ ТАКСАМА
Ў ДЗЯВЯТЫМ НУМАРЫ ЧАСОПІСА «РОДНАЯ ПРЫРОДА»:

- Новыя «героі» Чырвонай кнігі.
- «Зялёны» падыход да здаровага харчавання.
- Дзе ў Беларусі можна убачыць... дракона?
- Чаму рабіна ў культуры ўсходніх славян стала сімвалам жаночай долі?

А яшчэ — найпрыгажэйшыя фотаздымкі беларускіх краявідаў ад лепшых майстроў.

«Родная прырода» — чытайце і любіцеся!